

SÅ GÅR DET FÖR SKOGSINDUSTRIN

- Återhämtningen kommer igång igen under andra halvåret 2021
- Stark efterfrågan leder till lägsta lagernivåerna hos sågverken på över 20 år
- Fortsatt uppgång för förpackningsmaterial
- Kina fortsätter att växa som marknad både för papper och kartong

Kerstin Hallsten

Chefekonom
kerstin.hallsten
@skogsindustrierna.se
070-267 70 25

Katrin Heinsoo

Marknadsanalys
papper och massa
katrin.heinsoo
@skogsindustrierna.se
08-762 62 42

Christian Nielsen

Marknadsanalys
trävaror
christian.nielsen
@skogsindustrierna.se
072-209 84 30

Pandemin driver utvecklingen även i skogsindustrin

Den andra virusvågen hade mindre effekt på den ekonomiska utvecklingen än den första. Men tjänstesektorn påverkades negativt av nya nedstängningar medan världshandeln och global industriproduktion fortsatte att öka i slutet av 2020. Återhämtningen tappade dock tydligt fart under det sista kvartalet jämfört med det tredje kvartalet.

Att pandemin slår olika mot olika branscher är tydligt för skogsindustrin som haft både en ökad och minskad efterfrågan på sina produkter. Att vi vistats mer hemma har ökat vårt fokus på boendet och hemmiljön. Det har också lett till en ökad e-handel. Samtidigt har köpkraften delvis hållits uppe genom expansiv politik i form av låga räntor och expansiv finanspolitik varmed inkomster inte har minskat som under tidigare kriser. Det här har gett en stark bostadsmarknad och bygghandel samt – för e-handelns del – en ökad efterfrågan på förpackningsmaterial. Fenomenet syns i Sverige men även i Europa och USA. Exportvärdet för svenska trävaror ökade därför med 11 procent, att jämföra med total varuexport som minskade med sex procent under 2020. Detta samtidigt som kronan stärktes.

Under inledningen av 2021 har stämningssläget mörknat något, till följd av den fortsatta pandemin. När antalet vaccinerade ökar och restriktionerna i många länder därmed kan lätta väntas återhämtningen av ekonomin kommer igång igen under andra halvan av 2021, med stöd av en fortsatt expansiv ekonomisk politik. Detta blir gynnsamt även för skogsindustrin. Politiskt är 2021 ett viktigt år för skogsindustrin. Det väntas viktiga avgöranden både i Sverige och EU som påverkar industrins långsiktiga försörjning av råvaror, energi och transporter. Även lagstiftning kopplat till konsumtion och handelsavtal kan få stor påverkan på branschen.

Global efterfrågan på trä starkare än väntat under 2020

Den globala trävarumarknaden visade sig bli oväntat stark under 2020. Initiala förväntningar om att pandemin skulle lägga sordin på den globala efterfrågan kom på skam. Pandemin slog hårt mot många marknader och segment framförallt i april-maj, då efterfrågan föll. På viktiga marknader som den amerikanska och brittiska var det en kraftig nedgång i importen i inledningen av pandemin, under det andra halvåret 2020 vändes detta till en rekordstor import.

I de flesta fall medförde den ökade efterfrågan att produktionen av trävaror ökade. Större delen av 2020 präglades dock av kampen att komma ikapp tappet från våren, både i produktionen och efterfrågan.

Efterfrågeöverskott i USA och Storbritannien – brist på trävaror även på andra marknader

Den ökade efterfrågan är ett styrkebesked. Den starka efterfrågan står nu på egna ben och sträcker sig bortom vårens tidigare utbudsunderskott. Det finns dock

fortfarande en risk för att marknaderna snabbt skiftar balans igen, om utbudet ökar för mycket och för snabbt i relation till efterfrågan. Om så blir fallet kan det leda till att dagens närmast tomma lager fylls upp hos sågverken och vidare genom värdekedjan och att ett överutbud snabbt uppstår. I det globala perspektivet är det dock fortfarande många marknader som har haft svårt att konkurrera om produkterna, givet den starka efterfrågan från Europa och USA där det råder ett efterfrågeöverskott. De präglas därför fortfarande till stor del av brist på trävaror. Så även i en situation där den starka efterfrågan från USA och Storbritannien dämpas kan marknaden globalt förväntas fortsätta att vara stark till stabil. Lager är fortfarande låga på många platser runtom i världen.

Lägsta lagernivåerna på minst 20 år i Sverige

Produktionen i Sverige har haft svårt att hålla jämna steg med efterfrågan. 2020 minskade svensk produktion av sågade trävaror med cirka en procent trots att efterfrågan och utleveranserna från sågverken ökade med 1,1 miljoner m³ eller sex procent jämfört med 2019. Till följd av detta minskade varulagren under året till de lägsta nivåerna på 20 år. Begränsande faktorer var både sjukfrånvaro i produktionen och osäkerheten om marknadsutvecklingen under våren.

Leveranserna av förpackningsmaterial ökade starkt under fjärde kvartalet

Globalt minskade produktionen av papper och kartong med fem procent och i Sverige med tre under 2020. Även exportvolymerna och exportvärdet av den totala svenska papper och kartongexporten minskade under året. Utvecklingen av priserna för de olika kvaliteterna varierar.

Som en följd av den ökade e-handeln steg de svenska pappers- och kartongbrukens produktion och leveranser av förpackningsmaterial med tre procent under 2020. Under fjärde kvartalet var exporten hela sju procent högre än under fjärde kvartalet 2019. Priserna för de olika förpackningskvaliteterna ökade också 2020.

Däremot fortsatte den negativa utvecklingen för grafiskt papper som pågått under en lång tid. Både produktion och leveranser föll med femton procent under 2020. Priserna för grafiskt papper föll under 2020.

Efter ett svagt första halvår har Kina fortsatt att växa i betydelse för svensk skogsindustri. Den totala exporten av papper och kartong till Kina steg med 16 procent och det gör landet till tredje största köparen. Både exporten av grafiskt papper och förpackningsmaterial ökade.

Även exporten av massa ökade starkt i slutet av 2020

Även för marknadsmassan skedde en stark återhämtning i slutet av året. Exporten ökade med 7 procent under kvartal fyra i årstakt. Produktionen för helåret slutade på samma nivå som 2019 medan exporten steg med tre procent. Det blev en nedgång i leveranserna till Kina, men fortfarande är Kina den största marknaden för svensk massa. Leveranserna till USA fortsatte att öka starkt under året. Trots ökade exportvolymerna har värdet av exporten gått tillbaka.

Globalt har både produktion och leveranser av blekt sulfatmassa ökat med två procent under året. Mer än 14 procent av blekta barrsulfatmassa som når marknaden tillverkas av de svenska bruken. De globala genomsnittspriserna för blekt barrsulfat steg i slutet av året och årstakten var 14 procent i januari 2021.

2020	Sågade trävaror	Papper och kartong	Massa	
			Totalt	varav marknad
Produktion	18,5 miljoner m ³	9,3 miljoner ton	12 miljoner ton	4,8 miljoner ton
Export, volym	14,1 miljoner m ³	8,6 miljoner ton		4,2 miljoner ton
Export, värde	31,5 miljarder kr	80,4 miljarder kr		23,2 miljarder kr

Om rapporten

Rapporten innehåller en redogörelse för utvecklingen och läget för skogsindustrin och dess delbranscher sågverks-, massa- och pappersindustrin. Rapporten innehåller även en bedömning av svensk skogsindustris förväntade utveckling. En redogörelse och bedömning av global och svensk konjunktur finns också med.

Informationen baseras på officiell statistik och på Skogsindustriernas egen statistik. Rapporten kommer ut tre till fyra gånger per år och riktar sig till en bred läsekrets av beslutsfattare, journalister, analytiker och andra intressenter. De jämförelser som redovisas avser samma period föregående år om inte annat anges. Rapporten finns även på skogsindustrierna.se.

Innehållsförteckning

Politisk utveckling - möjligheter och risker	4
Internationell och svensk utveckling	5
Trävarumarknaden	13
Pappersmarknaden	17
Massamarknaden	22
Appendix	26

Politisk utveckling

- möjligheter och risker

Politiken i EU och Sverige genomsyras av ambitionen att åstadkomma en grön omställning och återhämtning. EU-kommissionens tillväxtstrategi ”den gröna givnen” siktar in sig på noll nettoutsläpp 2050, en ekonomisk tillväxt frikopplad från utsläpp och att inga människor ska lämnas utanför. Den svenska regeringen vill att Sverige ska bli världens första fossilfria välfärdsnation. Dessa ambitioner innebär stora möjligheter för svensk skogsindustri - världen kommer behöva mer förnybara material och produkter - men också utmaningar och risker, eftersom skogsindustrin berörs av många politikområden. Tappar politiken helhetsperspektivet kan enstaka beslut, eller avsaknad av beslut, få stora konsekvenser. Med träd som ska växa i 80-100 år, industriinvesteringar som görs med tidshorisonter på många decennier och en ambition att långsiktigt bidra till ett hållbart samhälle söker skogsnäringen tydliga, långsiktiga och stabila besked från politiken.

Råvaruförsörjning

Skogsindustrin väntar på viktiga klargöranden från politiken om att den skogliga naturresursen i Sverige behövs som råvara i en växande bioekonomi. Dessa kommer förhoppningsvis när politiken sätter ner foten om förslagen i Skogsutredningen och pågående Artskyddsutredning och även i kommande nationella strategier för bioekonomin. Det svenska skogsbruket styrs i första hand av Skogsvårdslagen som lyfter värdet av både produktion och biologisk mångfald: ”Skogen är en nationell tillgång och en förnybar resurs som ska skötas så att den uthålligt ger en god avkastning samtidigt som den biologiska mångfalden behålls.” Det politiken just nu diskuterar är om avvägningar mellan produktion och biologisk mångfald behöver förändras. Skogsnäringen är övertygad om att vi måste fortsätta satsa på både ock. Det innebär bland annat att vi måste satsa mer på tillväxthöjande åtgärder i skogsbruket, att mer resurser måste gå till att vårda och utveckla biologisk mångfald i naturreservat och annan avsatt skog samt att det behövs ett politiskt erkännande av att biologisk mångfald även utvecklas i brukade skogar.

EU har inte befogenhet att lagstifta om skogspolitik, det är nationell kompetens. Samtidigt har EU beslutanderätt inom många andra områden som klimat, miljö och energi. Det är när skog möter dessa politikområden som det i Sverige kan upplevas som att EU lägger sig i och tar beslut utanför sitt område. Just nu behandlar EU strategier för skogen och den biologiska mångfalden, men också i lagstiftningar om hållbara finanser, förnybartdirektiv med mera berörs skogen och skogsråvaran. Risker ligger här i skilda synsätt och agendor. När Sverige ser skogen som möjligheter, jobbskapare och välståndsgenerator, har många inom EU andra perspektiv. När vi vill använda skogen för att ersätta det fossila ser andra hellre att Nordens skogar användas för att kompensera för Europas kvarvarande utsläpp genom att stå obrukade och binda koldioxid.

Energiförsörjning

Skogsindustrin står för 15 procent av Sveriges elanvändning. I vinter har pappersbruk tillfälligt stängt ner på grund av höga elpriser. Därmed stöttar man marknaden genom att hjälpa till att hålla nere priserna, men det sker på bekostnad av lönsamhet och väcker frågor om framtida investeringar. För en trygg och stabil elförsörjning behöver politikerna ge förutsättningar för en kraftig utbyggnad av elproduktionen och tydligare direktiv till Svenska kraftnät att öka takten i utbyggnaden av elnätet.

Material och produkter

Politiken styr mot ökad återvinning, cirkulära kretslopp och ökad användning av förnybara, fossilfria råvaror. Det är positivt för skogsindustrin. För träbyggande blåser det politisk medvind både i Sverige och EU. Med en renoveringsvåg vill EU-kommissionen göra 35 miljarder byggnader energi- och resurseffektiva till 2030. Här finns ett intresse av att släppa fram trä som material.

Risker är snarare kopplade till produkter av massa och papper. En av dem är ett förslag om att införa krav på återvunnet material i alla produkter. Det skulle ställa till det för nordisk skogsindustri som är baserad på färskfibrer som sedan återvinns av företagets kunder i Europa och resten av världen.

Transporter och infrastruktur

Precis som energi är transporter en stor och tung kostnadspost för skogsindustrin, oftast är företagets transportkostnader mellan 10-20 procent av varuvärdet. Här ligger risker i ytterligare högre kostnader för transporter genom att inte politiken agerar på Sveriges stora underhållsskuld på väg och järnväg. Hoppet ställs till vårens infrastruktur-proposition där det också behövs pengar till sjöfarten för att godstransporter ska kunna fortsätta flyttas över till sjöfarten. Under pandemin har sjöfarts-avgifterna för gods höjts i takt med att persontrafiken gått ner.

Ytterligare en viktig transportfråga är reduktionsplikten. En ökad reduktionsplikt påverkar skogsindustrin både positivt och negativt. Det negativa är höjda drivmedelspriser. Det positiva är en ökad efterfrågan på biodrivmedel från de skogsindustrieföretag som tillverkar detta.

Handelspolitik

EU:s handelspolitik har setts över för att anpassas till förändrade förhållanden för den globala handeln. Den nya handelsstrategin som presenterades i februari ska förutom att svara på en mängd nya globala utmaningar också ta hänsyn till lärdomarna från pandemin. Man vill hitta bättre lösningar för att minska handelshinder och stärka en öppen och hållbar handel. Samtidigt finns det delar i handelsstrategin som kan uppfattas som protektionistiska. I delar av Europa blåser starka protektionistiska vindar medan Sverige och skogsindustrin är fortsatt för frihandel. Klimattullar för varor som importeras från delar av världen med lägre klimatambitioner är en av de frågor som tas upp. Risken med klimattullar är att de uppfattas som handelshinder. Det i sig skulle kunna leda till motåtgärder från de länder som möter dessa. Ett handelskrig med andra förtecken skulle därmed kunna uppkomma.

Internationell och svensk makroutveckling

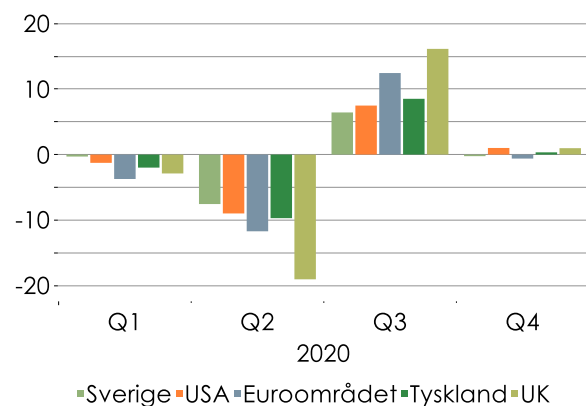
- Stämningläget har dämpats i en del länder under inledningen av 2021.
- Återhämtningen i många länder tappade fart under det sista kvartalet jämfört med det tredje kvartalet 2020.
- Världshandeln och global industriproduktion fortsatte att öka i slutet av 2020 trots en andra våg i pandemin.
- Tjänstesektorn däremot påverkades negativt.
- Bygginvesteringar och bygghandel har gått starkt i USA, euroområdet och i Sverige. Detta har varit gynnsamt för svensk skogsindustri.
- Under våren väntas pandemin bli mer långdragen än tidigare väntat. Och olika typer av restriktioner kan bestå och stramas åt framöver i vissa länder.
- Detta tillsammans med stor osäkerhet bromsar, medan expansiv politik driver återhämtningen framöver.
- Under andra halvan av 2021 väntas tillväxten i exempelvis USA, euroområdet och Sverige bli starkare igen.

Återhämtningen bromsade in fjärde kvartalet

Efter stora fall i BNP under andra kvartalet 2020 skedde en tydlig återhämtning under tredje kvartalet. Under det fjärde kvartalet bromsade återhämtningen tydligt in i spåren av den andra vågen och BNP antingen föll eller ökade svagt i många länder (se diagram 1.1 och 1.2).

1.1 BNP-tillväxt

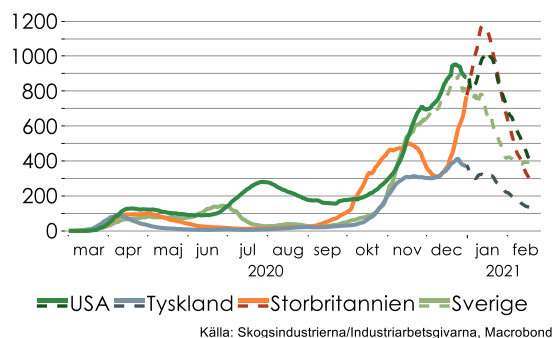
Kvartalsförändring, procent

Källa: German Federal Statistical Office (Statistisches Bundesamt), French National Institute of Statistics & Economic Studies (INSEE), Italian National Institute of Statistics (Istat), Eurostat och Macrobond

1.2 Nya bekräftade fall av Covid-19

Antal, tvåveckorsförändring per 100 000 invånare

Källa: Skogsindustrierna/Industriarbetsgivarna, Macrobond

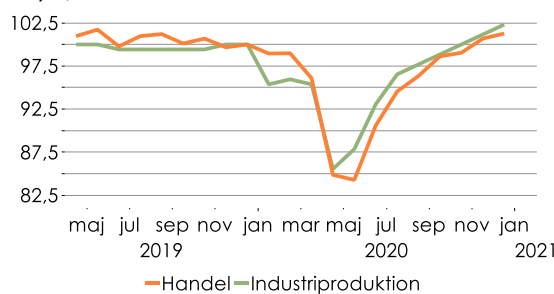
Världshandeln har fortsatt att öka

Industriproduktion och handel har gradvis ökat efter de stora fallen under våren 2020, om än i något långsammare takt efter hand (se diagram 1.3). Utvecklingen har medfört att världshandeln och även global industriproduktion i december till och med var något högre än motsvarande period året innan. Industrin har inte på samma vis som vissa tjänstenäringsgrupper påverkats negativt av nedstängningar. I stället har den tydligt expansiva ekonomiska politiken haft en stimulerande effekt på industrin samtidigt som pandemin ökat efterfrågan på vissa typer av varor. En ökad handel är positivt för skogsindustrin som bland annat producerar förpackningsmaterial.

Tjänstesektorerna påverkades däremot tydligt negativt av höstens nya restriktioner och nedstängningar i samband med den andra vågen.

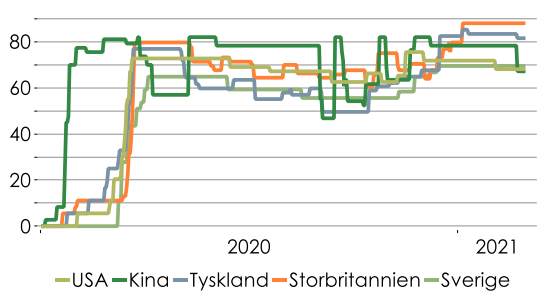
1.3 Världshandeln och global industriproduktion

Volym, index 2019:12=100

Källa: World Bank, Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis (CPB) och Macrobond

1.4 Mått på grad av statliga restriktioner för att dämpa smittspridningen

Källa: Skogsindustrierna/Industriarbetsgivarna, Macrobond

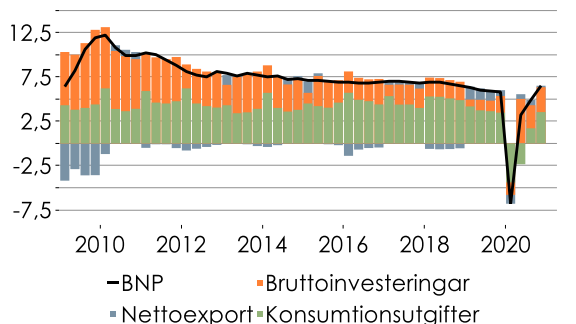
Kina

Kinas ekonomi fortsätter att återhämta sig

Utvecklingen i Kina är av allt större betydelse för Sverige och även för skogsindustrin då Kina har blivit en allt viktigare handelspartner. Under 2020 gick nästan sex procent av total varuexport dit. Drygt sex procent av den svenska pappers- och trävaruexporten och hela 16 procent av massaexporten levererades till Kina under 2020.

1.5 Bidrag till BNP-tillväxten i Kina

Årlig procentuell förändring och procentenheter

Källa: China National Bureau of Statistics (NBS) och Macrobond

Landet har hittills inte drabbats av någon större andra våg av pandemin och den ekonomiska statistiken visar på fortsatt återhämtning. BNP-tillväxten fjärde kvartalet uppgick till hela 6,5 procent i årstakt (se diagram 1.5) och för helåret 2020 steg BNP med två procent. Jämfört med många andra länder är det en stark utveckling, men ökningen är betydligt lägre än de senaste årens tillväxt som legat runt sex procent.

Uppgången var bred. Både investeringar, konsumtion, export och import ökade gradvis under året. Totala investeringar ökade under 2020 med tre procent jämfört med 2019 och exporten med cirka två procent. I december var exporten cirka 18 procent högre jämfört med året innan, uttryckt i dollar, och importen 6,5 procent högre. Arbetslösheten har samtidigt sjunkit sedan februari och var i december cirka 5,2 procent.

Produktionen har återhämtat sig både inom industrin och tjänstesektorn efter det stora raset i början av 2020. Industrin har gynnats av en stark export och ökad efterfrågan från omvärlden. Sammantaget ökade industriproduktionen med 3,7 procent under 2020 medan tjänsteproduktionen var i stort densamma som under 2019. I december 2020 var industriproduktionen sju procent högre än motsvarande period året innan.

Den starka återhämtningen i Kina har precis som i många andra länder drivits av en expansiv penning- och finanspolitik. Stora statliga investeringar i infrastruktur och inom industri- och byggsektorn har genomförts. Finansiella stöd har givits till företag liksom likviditetsstöd till banksektorn. Myndigheterna

¹ Avtalet inkluderar de tio medlemmarna i Association of Southeast Asian Nations (Asean) samt Kina, Japan, Sydkorea, Australien och Nya Zeeland.

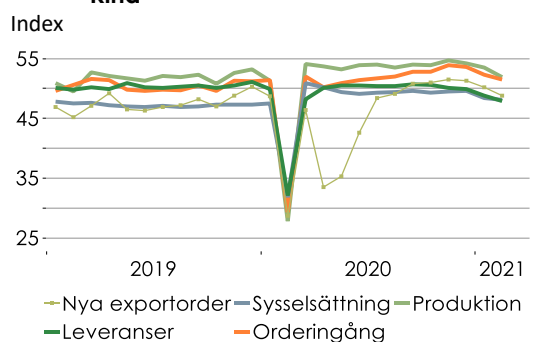
har även stöttat hushållen direkt genom exempelvis skattelättnader och mer generös arbetslöshetsförsäkring.

På kort sikt är stöden positivt för den ekonomiska utvecklingen. Men politiken leder till ett ökat offentligt underskott och ökad offentlig skuldsättning. Under pandemin har även skuldsättningen hos bland annat företagen ökat tydligt. Den expansiva politiken och ökad skuldsättning ökar därmed de risker som redan finns i kinesisk ekonomi. Skuldsättningen i Kina har under många år gradvis stigit. Detta utgör en risk för den finansiella och ekonomiska stabiliteten framöver, vilket om dessa risker realiserar kan medföra en svagare utveckling.

Något svagare stämningsläge i år

Utfallsdata tyder alltså på en fortsatt återhämtning, vilket i viss utsträckning även framåtblickande indikatorer gör. Inköpschefsindex för tillverkningsindustrin befinner sig enligt Markit allt jämt i tillväxtzonen (se diagram 1.11). Men indexet har vikit nedåt något under december, januari och februari. Detsamma gäller för Kinas egna inköpschefsindex för tillverkningsindustrin som visas i diagram 1.6.

1.6 Inköpschefsindex, tillverkningsindustrin, Kina

Källa: China Federation of Logistics & Purchasing och Macrobond

Hög tillväxt under 2021

Under krisen har Kina ökat sin export och stärkt sin ställning i världshandeln. Det är möjligt att denna utveckling kommer fortgå framöver. Bland annat har Kina efter år av förhandlande signerat ett frihandelsavtal med 14 andra länder; Regional Comprehensive Economic Partnership (RCEP)¹. Det är ett omfattande frihandelsområde som utgör 30 procent av världsekonomin. Kina har även tecknat ett investeringsavtal med EU. Exakt vad detta kommer att få för betydelse när det träder i kraft återstår att se.

Under 2021 väntas tillväxten i Kina bli högre än normalt, stimulerad av expansiv politik och givet den relativt svaga tillväxten under 2020 som medför att det finns lediga resurser i ekonomin. På lite längre sikt talar faktorer som en åldrande befolkning för att tillväxten kan komma att bli lägre än det historiska genomsnittet.

USA

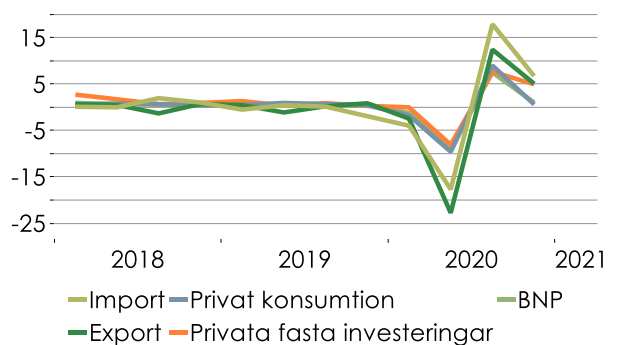
Stark uppgång i bostadsinvesteringar i USA

Även USA är en viktig marknad för skogsindustrin. Det som exporteras dit är bland annat byggnadsvirke. Förutom hur efterfrågeläget i stort ser ut där är det därför av extra vikt att följa utvecklingen i bostadsbyggandet, och då främst byggandet och renoveringen av småhus, och den privata konsumtionen av exempelvis byggmaterial.

De sammantagna effekterna av pandemin på amerikansk ekonomi under 2020 blev något mindre negativa än befarat. BNP föll med 3,5 procent mellan 2019 och 2020. Initialt blev effekterna stora men under det tredje kvartalet steg BNP kraftigt och återhämtningen var bred. Under det fjärde kvartalet bromsade ökningstakten in och BNP ökade med en procent mellan kvartal tre och fyra (se diagram 1.7).

1.7 BNP-tillväxt USA

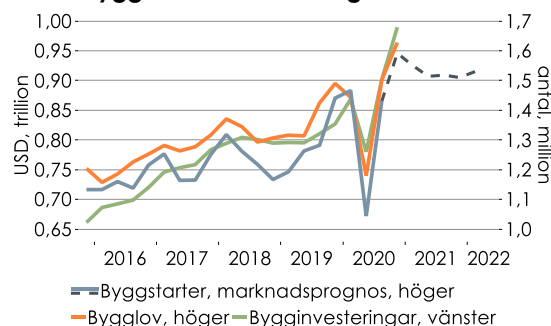
Kvartalsförändring, procent

Källa: U.S. Bureau of Economic Analysis (BEA) och Macrobond

Ökningen under kvartal fyra drevs av stigande export och investeringar. Bostadsinvesteringarna var under fjärde kvartalet nästan 20 procent högre än under motsvarande period 2019 (se diagram 1.8). Ökningen går hand i hand med stigande bygglov och en uppgång i byggstarter för privatägda bostäder, både småhus och flerbostadshus. Låga räntor och förväntningar om fortsatt expansiv penningpolitik har stimulerat bostadsmarknaden. Samtidigt har demografin och ett underskott i byggandet senare åren skapat en underliggande efterfrågan. Den starka utvecklingen för byggandet av framförallt enfamiljshus, har bidragit positivt till en ökad svensk export av trävaror till USA (se vidare i avsnittet om trävarumarknaden). Marknadsbedömare tror dock på att ökningen av byggstarter avtar framöver, men att den ändå planar ut på en hög nivå.

1.8 Bygglov och investeringar

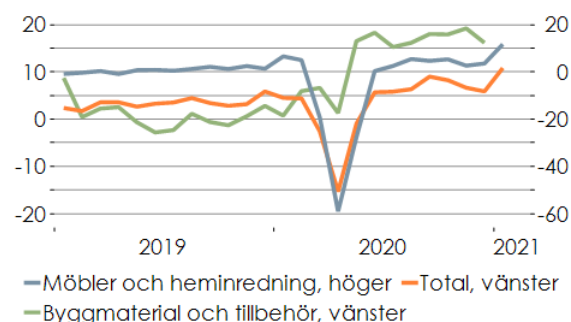
Anm; Bygglov och byggstarter är småhus och flerbostadshus med två lägenheter och mer.

Stark försäljning av byggmaterial

Till skillnad från exporten och investeringarna ökade privat konsumtion svagt under fjärde kvartalet. Efter en nedgång i slutet av 2020 har detaljhandeln återigen stärkts under januari och årstakten uppgick då till hela 11 procent. Försäljningen av byggmaterial har däremot gått starkt (se diagram 1.9). Detta kan precis som i Sverige kopplas till pandemin och att människor i större utsträckning stannar hemma och spenderar pengar på sitt boende. Denna utveckling har varit gynnsam för svensk träexport.

1.9 Detaljhandel

Årlig procentuell förändring

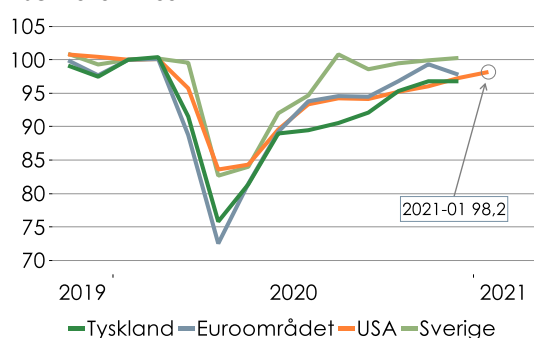
Källa: Skogsindustrierna/Industriarbetsgivarna, Macrobond

Industriproduktionen fortsatte att öka i januari

Industriproduktionen har fortsatt att återhämta sig under de senaste månaderna och ser ut att närma sig de nivåer som rådde innan krisen. I januari var produktionen dock fortsatt cirka två procent lägre än året innan (se diagram 1.10). Framåtblickande indikatorer visar på förväntningar om tillväxt inom både tjänstesektorn och tillverkningsindustrin framöver (se diagram 1.11). Enligt inköpschefsindex har stämningläget dessutom förbättrats inom båda sektorerna i januari vilket skiljer sig mot utvecklingen i euroområdet och i Kina.

1.10 Industriproduktion

Index 2020:1=100

Källa: Eurostat, German Federal Statistical Office (Statistisches Bundesamt), Federal Reserve, Statistics Sweden (SCB) och Macrobond

Arbetsmarknaden svag

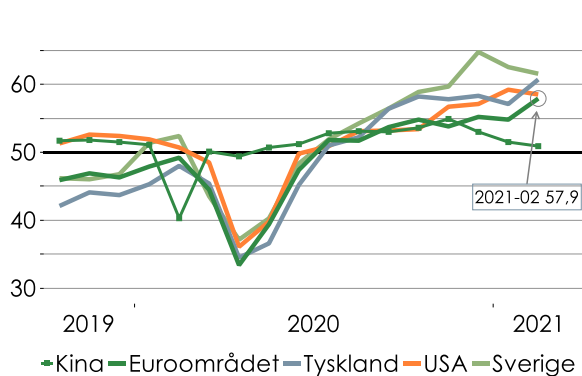
På arbetsmarknaden har antalet arbetslösa stabiliserat sig på en högre nivå än innan pandemins utbrott. I januari uppgick arbetslösheten till cirka 6,3 procent. Detta är en betydligt lägre nivå än den som rådde i april, men alltså högre än för ett år sedan. En del av nedgången drivs av att människor lämnat arbetsmarknaden. Det svaga arbetsmarknadsläget innebär att det finns mycket lediga resurser på arbetsmarknaden. För en fortsatt återhämtning av ekonomin är det viktigt att produktionen tar fart, vilket kan bidra till fortsatt nedgång i arbetslösheten vilket i sin tur kan stimulera efterfrågan i ekonomin.

Stigande inflation

Det finns alltså mycket lediga resurser i ekonomin men inflationen har trots det stigit och uppgick i januari till cirka 1,4 procent. Uppgången drevs bland annat av stigande energipriser under andra halvåret 2020. Hur inflationen kan komma att utvecklas framöver finns det som alltid olika syn på. En fortsatt återhämtning och ett ökat resursutnyttjande talar för stigande inflation. Men sannolikt kommer en fortsatt globalisering och det faktum att återhämtning kan bli långsam medföra ett fortsatt svagt inflationstryck. Det kommer i sin tur bidra till att penningpolitiken kan fortsätta att understödja återhämtningen genom att ha en expansiv inriktning.

1.11 Inköpschefsindex, tillverkningsindustrin

Index

Källa: Swedbank, IHS Markit och Macrobond

Expansiv politik även om inflationen stiger

I december godkände kongressen ett stödpaket på 900 miljarder dollar. Utöver dessa lade Biden i januari fram förslag på stimulanspaketet på 1900 miljarder dollar. Reformpaketet har stort fokus på investeringar i infrastruktur, klimatomställning samt omfördelningspolitik genom skatthöjningar och utbyggt socialt skyddsnät. Hur stor del av detta paket som kommer att bli verklighet är inte klart i dagsläget. En tydligt expansiv inriktning av finanspolitiken är dock viktig för en fortsatt återhämtning av amerikansk ekonomi.

Penningpolitiken är också central. I USA lades den om i en tydligt expansiv riktning under 2020, då bland annat styrräntan sänktes till nära noll procent och omfattande tillgångsköp genomfördes. Framöver behöver denna inriktning bestå för att motverka att räntorna stiger när skuldsättningen ökar som följer av stödpaketet. Den amerikanska centralbanken har också signalerat att styrränta kommer att vara fortsatt låg, även om inflationen stiger över inflationsmålet.

Utvecklingen framöver kommer såklart även påverkas av hur pandemin utvecklas, hur strikta restriktionerna är och hur snabbt och brett en vaccinering kommer att ske.

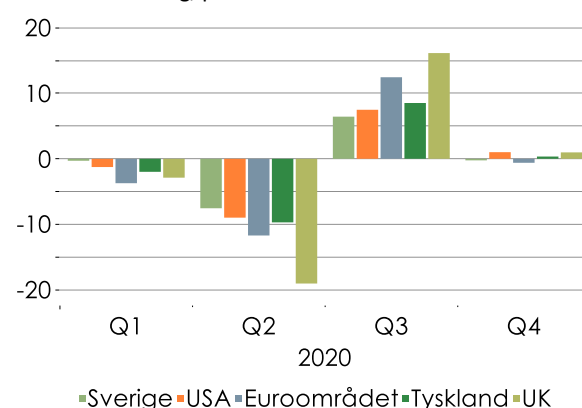
Euroområdet

I Europa ledde den andra vågen av pandemin till ytterligare restriktioner. I exempelvis Storbritannien och Tyskland, som är viktiga handelspartners till skogsindustrin, infördes nationella nedstängningar som fortfarande pågår (se diagram 1.4).

Dessa åtgärder har satt spår i den ekonomiska utvecklingen, men inte i lika stor utsträckning som i våras. BNP-tillväxten under fjärde kvartalet bromsade tydligt in och blev svagt negativ (se diagram 1.12). Sett över hela året minskade BNP i euroområdet med knappt sju procent under 2020.

1.12 BNP-tillväxt

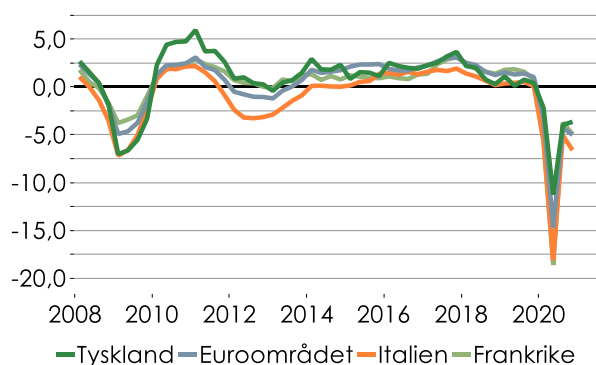
Kvartalsförändring, procent

Källa: German Federal Statistical Office (Statistisches Bundesamt), French National Institute of Statistics & Economic Studies (INSEE), Italian National Institute of Statistics (Istat), Eurostat och Macrobond

1.13 BNP-tillväxt

Årlig procentuell förändring

Källa: German Federal Statistical Office (Statistisches Bundesamt), French National Institute of Statistics & Economic Studies (INSEE), Italian National Institute of Statistics (Istat), Eurostat och Macrobond

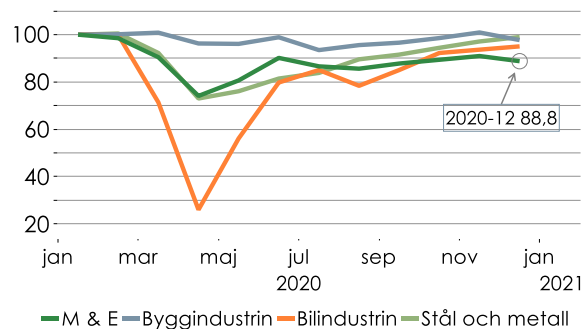
Industrin klarade andra vågen relativt bra

Tillverkningsindustrin i euroområdet drabbades sammantaget mindre än tjänstesektorn under hösten och vintern även om en viss nedgång i produktionen noterades i december (se diagram 1.10). I nivå var produktionen cirka två procent lägre i december jämfört med i januari 2020. Även i Tyskland dämpades produktionen i december. Kapacitetsutnyttjandet i tillverkningsindustrin är också fortsatt lägre än i början av året, vilket tyder på lediga resurser.

Nedgången i tysk industri var bred under året men byggindustrin klarade sig relativt väl (se diagram 1.14). Produktionen i byggindustrin var stabil under året och i december var produktionen cirka två procent lägre än i januari. Den expansiva politiken med exempelvis låga räntor har sannolikt bidragit till att hålla upp produktionen.

1.14 Industriproduktion i Tyskland

Index 2020:1=100

Källa: German Federal Statistical Office (Statistisches Bundesamt) och Macrobond

Förbättrat stämningläge i industrin

Framåtblickande indikatorer för tillverkningsindustrin dämpades i november och december på samma vis som produktionen i euroområdet och i Tyskland, men pekade dock fortsatt på tillväxt. I februari steg sedan dessa inköpschefsindex igen (se diagram 1.11). Även andra

indikatorer som ifo-index visar på att läget sammantaget förbättrades i februari i Tyskland.

Svag tjänstesektor och detaljhandel

För tjänstesektorn i euroområdet har inköpschefsindexet mer eller mindre fallit sedan i juli 2020. Även detaljhandeln har utvecklats svagt. Omsättningen i detaljhandeln föll med nästan 6 procent i november. I december ökade sedan försäljningen i detaljhandeln med knappt 2 procent. Konsumtionen var därmed på ungefär samma nivå som i december 2019, resan dit var dock väldigt volatil. Arbetslösheten föll mellan september och november, för att sedan plana ut på 8,3 procent. Detta kan bero på bland annat att fler anställda korttidspermitterats.

Sverige

Mindre nedgång under 2020 än i många andra länder

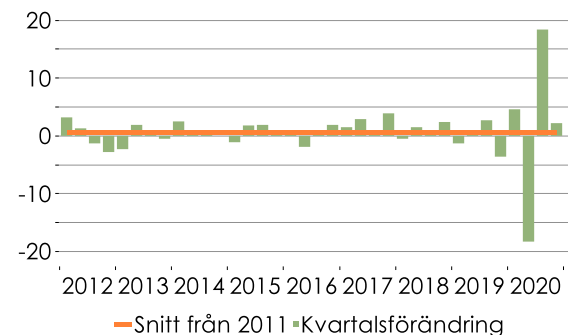
Även i Sverige återhämtade sig ekonomin kraftigt under det tredje kvartalet 2020 i takt med att smittspridningen minskade. Under fjärde kvartalet var BNP i stort oförändrad jämfört med tredje kvartalet. Svensk BNP minskade därmed med knappt tre procent under 2020. I relation till euroområdet och USA blev alltså nedgången i svensk ekonomi mindre.

Den svaga nedgången under fjärde kvartalet beror delvis på att hushållens konsumtion minskade med nästan en procent, där minskade konsumtionsutgifter för boende samt hotell- och restaurangtjänster bidrog till nedgången.

Varuexporten ökade med drygt två procent, vilket var en tydlig dämpning i tillväxten jämfört med det tredje kvartalet (se diagram 1.15).

1.15 Export av varor

Fasta priser, säsongrensat, procent

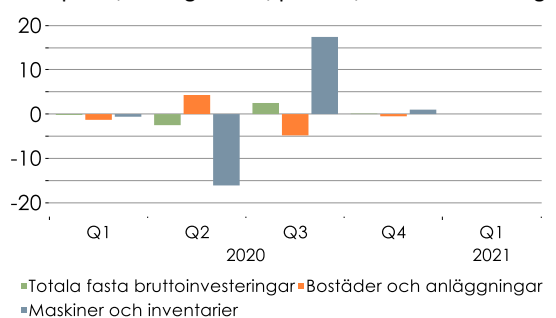

Källa: Statistics Sweden (SCB) och Macrobond

Investeringarna var sammantaget i stort oförändrade under det fjärde kvartalet i relation till det tredje (se diagram 1.16). Detsamma var fallet för investeringarna inom bostäder och anläggningar, som normalt står för 45 procent av de totala investeringarna. Investeringar i maskiner och inventarier ökade svagt.

1.16 Fasta bruttoinvesteringar

Fasta priser, säsongrensat, procent, kvartalsförändring

Källa: Statistics Sweden (SCB) och Macrobond

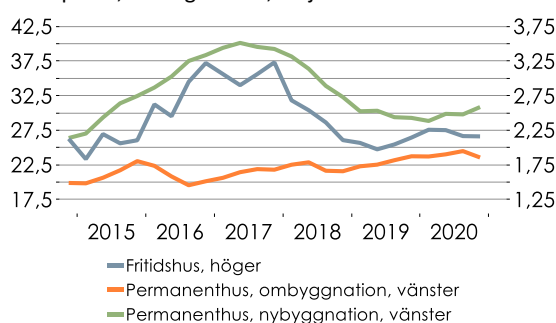
Bostadsinvesteringarna, som på egen hand utgör ungefär en femtedel av de totala investeringarna, föll under kvartal tre men steg sedan svagt under kvartal fyra. På grund av en relativt stark utveckling under det andra kvartalet ökade bostadsinvesteringarna sammantaget med drygt två procent under 2020 jämfört med 2019.

Stigande nybyggnationer

Ökningen av bygginvesteringarna under året kommer av ökade ombyggnationer av permanentus och investeringar i fritidshus, som ökade med nästan fem respektive 11 procent under 2020. Byggandet av fritidshus ökade starkt i slutet av 2019 och början av 2020 men minskade sedan något under året (se diagram 1.17). Ombyggnationerna föll under kvartal fyra efter ett starkt tredjekvartal. Nybyggnation av permanentus har däremot stigit gradvis under året, och var fem procent högre under kvartal fyra 2020 jämfört med motsvarande kvartal 2019.

1.17 Bostadsinvesteringar

Fasta priser, säsongrensat, miljarder

Källa: Skogsindustrierna/Industriarbetsgivarna, Macrobond

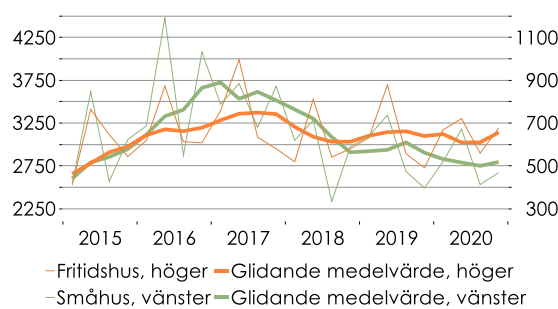
Fortsatt starkt byggande under 2021

Under 2020 utfärdades bygglov för omkring 50 000 bostäder i flerbostadshus och småhus (se diagram 1.19). Av dessa var cirka 39 000 lägenheter i flerbostadshus vilket är en ökning med 6,6 procent jämfört med året innan. För småhus var motsvarande siffra drygt 11 000 vilket är en minskning med 3,7 procent. Eftersläpning i rapporteringen gör att de senaste fyra kvartalens siffror är underskattade. Störst är underskattningen det senaste kvartalet, cirka 30 procent, medan eftersläpningen efter ett år är drygt 1 procent. Redan nu tyder statistiken på en viss uppgång i byggloven.

Givet eftersläpningen tyder detta på att byggandet kan komma att öka även i år. Med viss eftersläpning bör sedan bostadsinvesteringarna öka. För detta talar även en fortsatt återhämtning i ekonomin med en ökad allmän produktion och efterfrågan och en förbättrad arbetsmarknad.

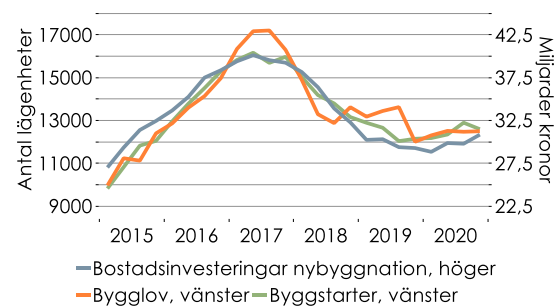
1.18 Bygglov

Antal bostäder

Källa: Skogsindustrierna/Industriarbetsgivarna, Macrobond

1.19 Bygglov och nybyggnation

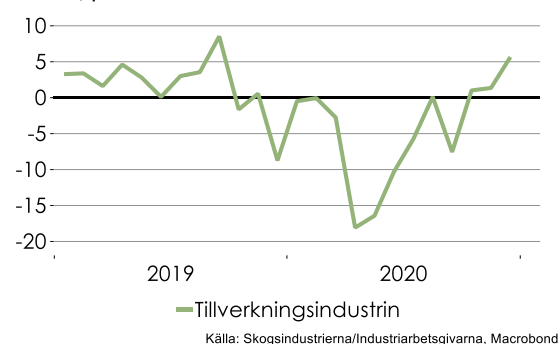
Källa: Skogsindustrierna/Industriarbetsgivarna, Macrobond

Anm; I bygglov och byggstartar ingår småhus och flerbostadshus. Bostadsinvesteringar uttrycks i fasta priser.

Återhämtning i tillverkningsindustrin

Industriproduktionen fortsatte överlag att stiga i december. Jämfört med december 2019 var produktionen i tillverkningsindustrin cirka sex procent högre. Vägen dit har dock varit volatil och dessutom spretar utvecklingen mellan branscherna. Det som drev utvecklingen under 2020 var främst pandemin. De branscher som tvingades stänga ned påverkades så klart tydligt negativt, medan andra, som erbjöd varor och tjänster till vår nya hemmavardag, till och med fick ett uppsving. Den genomsnittliga årsförändringen i produktion för tillverkningsindustrin som helhet landade på en minskning med 4,5 procent.

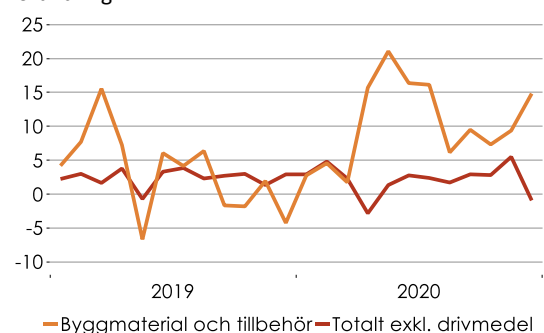
1.20 Industriproduktion, tillverkningsindustrin

Detaljhandels försäljningsvolym minskade med nästan fem procent mellan november och december i kalenderkorrigerade och säsongrensade tal. I januari studsade sedan detaljhandeln upp igen och ökade med 3,4 procent. Jämfört med motsvarande period 2020 blev försäljningsvolymen i januari cirka tre procent högre. Bland de företag som säljer byggmaterial och tillbehör uppgick årstakten till hela 14 procent i januari och sett över hela 2020 var ökningen nästan 15 procent. Utvecklingen har varit gynnsam för skogsindustrin.

1.21 Detaljhandel

Kalenderkorrigerad försäljningsvolym. Årlig procentuell förändring

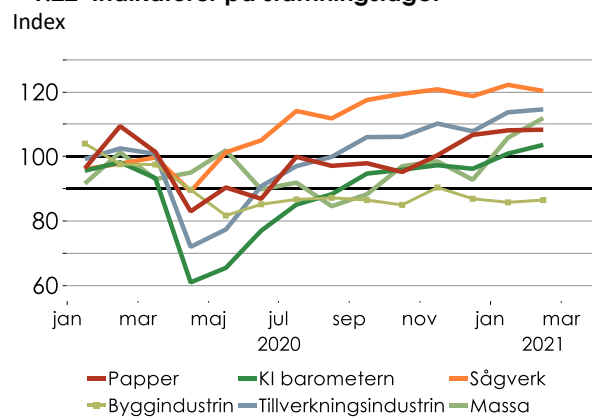

Allt bättre stämningläge i ekonomin

Blickar man framåt tyder mycket på en fortsatt uppgång i produktionen. Konjunkturinstitutets samlade barometerindikator, som sammanfattar stämningläget i ekonomin, ökade från cirka 100 i januari 2020 till 104 i februari (se diagram 1.22). Enligt denna indikator befinner sig därmed ekonomin i stort i ett normalläge. Det är dock en väl ljus bild av läget i Sverige just nu. Vid stora kast, som det varit under senaste året, blir indikatorns utveckling över tid mer informativ än nivån. Och när det gäller utvecklingen visar indikatorn på ett allt bättre stämningläge.

Tillverkningsindustrin är den sektor där optimismen syns tydligast, men även inom sågverken, massa- och pappersindustrin fanns tecken på optimism. Indikatorn för bygg- och anläggningsverksamheten fortsatte att röra sig sidledes på en normal nivå.

1.22 Indikatorer på stämningläget

Ökade leveranstider

Inköpschefsindex för tillverkningsindustrin sjönk i januari för första gången på åtta månader (se diagram 1.11). Indexet sjönk sedan igen i februari, men befinner sig dock fortfarande långt över det historiska genomsnittet vilket indikerar en positiv framtidssyn. Nedgången drevs främst av ett fall i indexet för orderingången. Noterbart var även en tydlig ökning av leveranstider, vilket kan tyda på störningar i utrikeshandeln vilket är dåliga nyheter.

För tjänstesektorn steg däremot inköpschefsindex i januari. Till skillnad mot utvecklingen i Euroområdet befinner sig indexet allt jämt i tillväxtzonen vilket tyder på fortsatt återhämtning samt motståndskraft mot de hårdare restriktionerna.

Svag arbetsmarknad och stigande inflation

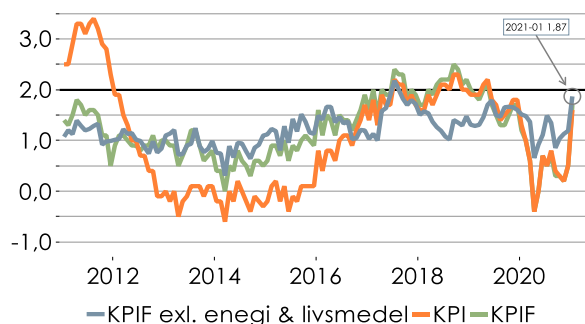
Arbetsmarknaden är fortsatt svag, även om utveckling under de senaste månaderna varit något bättre än förväntat. Antalet arbetslösa uppgick i januari till cirka 500 000 personer och arbetslösheten var cirka 9 procent.

Enligt Konjunkturinstitutets barometer i februari är det samtidigt allt fler företag som bedömer att de kommer att anställa personer än det motsatta i tillverkningsindustrin. Anställningsplanerna i massa- och pappersindustrin samt hos sågverken såg också ljusare ut i februari än tidigare.

Inflationstakten enligt KPIF uppgick till 1,7 procent i januari 2021 vilket är en tydlig uppgång från december då motsvarande siffra var 0,5 procent (se diagram 1.23). Inflationstakten påverkades framförallt av höjda boendekostnader och prisuppgångar på livsmedel och el. Priserna på datorer och TV-apparater samt på drivmedel var däremot lägre än under samma period föregående år. Inflationförväntningarna på såväl kort som lång sikt var i februari allt jämt lägre än inflationsmålet på två procent.

1.23 Inflation

Årlig procentuell förändring

Källa: Statistics Sweden (SCB), Central Bank of Sweden (Riksbanken) och Macrobond

Utvecklingen framöver globalt och i Sverige

Sammanfattningsvis tyder ny statistik på att den andra vågen hittills inte har fått samma genomslag i ekonomin som den första, speciellt inte i industrin, trots hög smittspridning och utökade restriktioner i Sverige och i flertalet europeiska länder. Detta kan möjligtvis ha sin förklaring i att det senaste virusutbrottet är förknippat med mindre oro jämfört med i våras, allmänheten vänjer sig vid situationen, framgångar med vaccin och att olika stödprogram finns på plats. Dessutom är det möjligt att åtgärderna för att minska smittspridningen nu är utformade så att de inte slår lika hårt mot ekonomin. Troligtvis har många företag även lyckats hålla produktivitet uppe genom att framgångsrikt anpassa sin verksamhet till mer hemmaarbete och användning av nya tekniska lösningar. En annan förklaring kan dessutom vara att Kina hittills inte verkar ha fått en andra våg. Där har återhämtningen i stället fortsatt i oförminskad takt.

I global ekonomi som helhet skedde det dock en dämpning under det sista kvartalet 2020 kopplat till den andra vågen. Sannolikt blir så även fallet under det första kvartalet i år då stämmningsläget har mörknat något. Utrullningen av vaccinationen har gått trögt. Mutationer av viruset har lett till att pandemin förvärrats i vissa länder, att det finns förväntningar om att pandemin blir mer långvarig och att krav på mer tydliga nedstängningar rests.

För att den globala återhämtningen ska ta fart igen på bred front under andra halvan av 2020 krävs att pandemin klingar av (vilket en allmän vaccinering bör bidra till), att restriktioner lättas och att den ekonomiska politiken har en expansiv och effektiv inriktning.

Den osäkerhet som råder om framtiden bedöms samtidigt fortsatt att hämma både konsumtions- och investeringsviljan. Produktionsnivåerna är samtidigt klart lägre nu än vad som förväntades innan pandemin slog till. Företagens lönsamhet har försämrats och arbetsmarknader är tydligt försvagade. Detta verkar också återhållande på tillväxten. Återhämtningen väntas därför fortfarande bli utdragen.

Trävarumarknaden

- Bra marknadsläge drivet av en stark export, ökade med elva procent. Inhemsk efterfrågan minskade dock med fem procent trots en stark bygghandel.
- Världsmarknadspriser har fortsatt att öka kraftigt. Svårt för många att få tag på trävaror.
- Stark efterfrågan tar över på viktiga marknader när tidigare utbudsunderskott har fyllts på.
- Trots en stark efterfrågan på exportmarknaden så minskade svensk produktion med ca en procent.

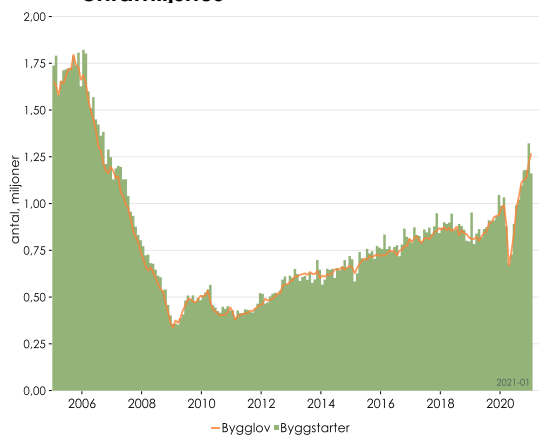
Världsmarknaden

Under stora delar av 2020 har världsmarknadens utveckling präglats av en minskad produktion av sågade trävaror. Trots att även efterfrågan i flera fall minskade kraftigt under våren i spåren av pandemin så höll sig trävarumarknaden stark då utbudet från stora producentländer minskade än mer. Fram mot fjärde kvartalet kan det dock noteras ett skifte. USA och Storbritannien har då under hösten ökat sin import kraftigt och därmed hämtat ikapp det tidigare underskottet av sågade trävaror som skapades under våren i samband med störningar i produktion och import av trävaror. Marknaden där kan därmed inte längre anses styrd av ett utbudsunderskott, men har visat sig fortsatt stark, och drivs nu av en ovanligt stark efterfrågan som i många fall överstiger hur det såg ut innan Coronapandemin.

USA

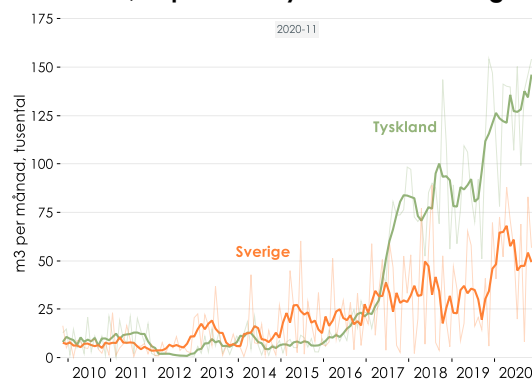
I USA har byggverksamheten inte bara återhämtat sig, utan var framåt slutet av 2020 ovanligt stark med byggstarter och bygglov på nivåer om en årstakt på tio till femton procent. Vilket har varit en bidragande orsak för den starkt ökande exporten från både Sverige och exempelvis Tyskland dit.

2.1 USA, bygglov och byggstarter, enfamiljshus

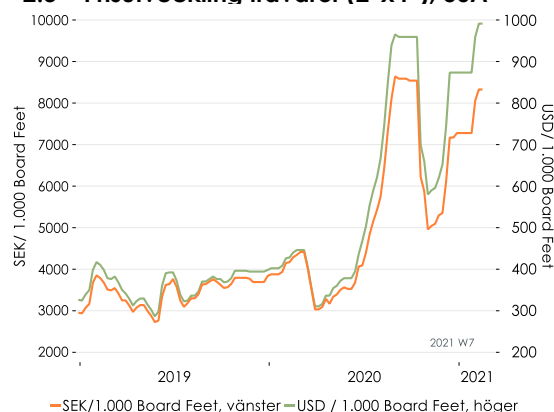
Källa: US Census Bureau och Macrobond

2.2 USA, import från Tyskland och Sverige

Källa: Svandata och Skogsindustrierna

2.3 Prisutveckling trävaror (2"x4"), USA

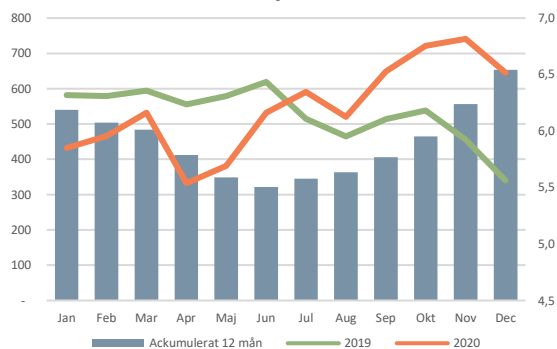

Källa: Macrobond och NRCan

Storbritannien

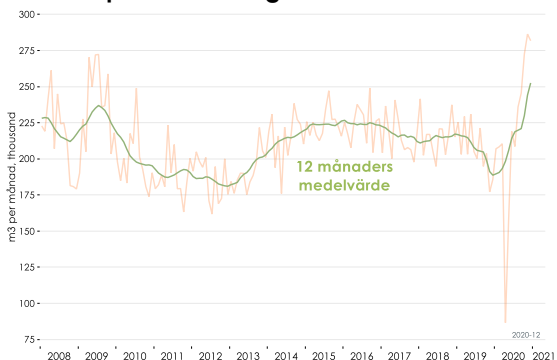
Den brittiska marknaden har haft en oerhört stark import av trävaror under hösten. I november slogs dessutom importrekord med den största importen av trävaror för någon enskild månad. Detta efter en tid av väldigt svag import under framförallt april-maj 2020 när restriktioner i samhället först infördes. Under vissa månader minskade importen med mellan 30 och 50 procent för enskilda månader. Som britternas största handelspartner vad avser trävaror har den senaste tidens starka import inneburit en kraftig ökning av den svenska exporten dit. I december hade importen slutligen ökat så kraftigt att den för helåret 2020 till och med översteg den för året dessförinnan. Efterfrågeutvecklingen blir därmed viktig att följa. Inte minst då index för byggnadsaktiviteten under januari minskade ned till en neutral position.

2.4 Storbritannien import av trävaror

Källa: Svandata och Skogsindustrierna

2.5 Export från Sverige till Storbritannien

Källa: Svandata och Skogsindustrierna

2.6 Stämningläget i byggsektorn Storbritannien

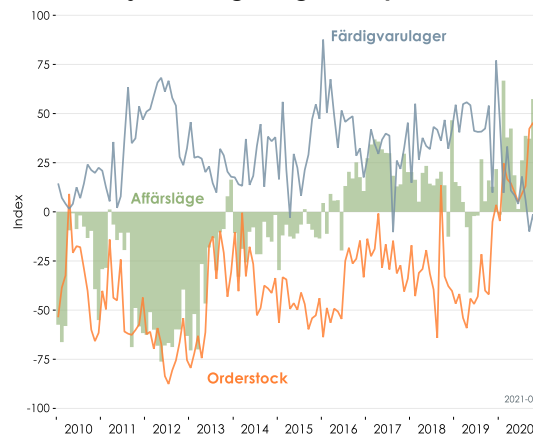
Källa: Macrobond och IHS Markit

Centraleuropa

Från Centraleuropa har det under slutet av 2020 på flera håll kommit positiva nyheter angående deras pågående kraftiga angrepp av granbarkborre. För många av de värst drabbade områdena har uppföljningar indikerat mindre eller stabila angrepp jämfört med 2019. Till stor del kan det hänföras till väderfaktorer. Tyskland avviker dock från trenden och de redan höga skadenivåerna ökade med fem till sex procent jämfört 2019. Mängden skadat virke per år överstiger avverkningsnivån. Även 2021 års väder kommer bli viktigt för omfattningen och utvecklingen.

Tyska sågverk har fortsatt gynnas av en stark marknad och har haft god avsättning för sina produkter, även med ett ökat utbud till följd av barkborreangreppen. De står fortsatt i ett läge med en hög orderstock och låga lagernivåer.

2.7 Konjunkturläge sågverk, Tyskland

Källa: Macrobond och ifo

Kina

Kina var under våren en viktig marknad för svensk export av trävaror, och inte minst för avsättning för stora volymer av trävaror och sågtimmer från Centraleuropa. Under senare delen av 2020 har den kinesiska marknaden dock sett det svårare att konkurrera med andra regioner globalt. De har också stött på fler handelsstörningar såsom logistikproblem i handeln med Ryssland i form av trafikstockning på järnvägsövergångarna. Situationen har lett till en volatil marknad i Kina som växelvis präglats av överskott och låga lager. I dagsläget ser dock marknaden ut att präglas av underskott och svårigheter i att få tag på tillräckligt med råvara.

Syntes världsmarknad

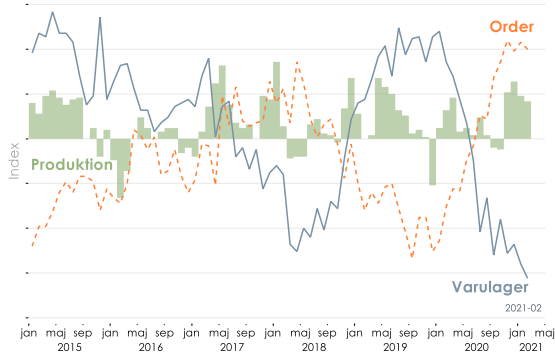
Jämfört med inledningen av 2020 är det ett stort styrkebesked att efterfrågan är så stark på viktiga marknader. Även när utbudsunderskottet har återhämtats så fortsätter efterfrågan på trävaror att vara stark. Det sätter dock också fingret på att det är viktigt att i närtid följa utvecklingen av faktorer som påverkar efterfrågan. En sådan faktor kan vara förändringar i förutsättningarna som skulle kunna leda till ett dämpat amerikanskt byggande vilket då kommer att slå igenom på marknaden. Underskotten på bland annat den kinesiska marknaden kan också i så fall förväntas agera som en dämpande kudde med större volymer som flödar dit.

Sverige

Trots den starka efterfrågan (ökning med sex procent i utleveranser), så kämpade svenska sågverk under 2020 med att upprätthålla produktionen. Dels i samband med sjukfrånvaro under enskilda månader men också på grund av osäkerhet kring hur marknaden skulle utvecklas i spåren av pandemin.

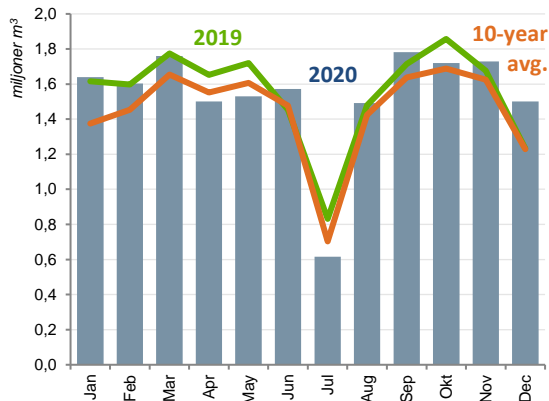
Med en stark upphämtning sista månaderna på året nådde man slutligen upp till en total produktion som var endast någon procent under 2019 års nivå. Med de förutsättningarna så översteg dessutom leveranserna produktionen med nästan en miljon m³. Varulagren av trävaror hos svenska sågverk är därmed fortsatt låga och på historiskt sett bottennivåer.

2.8 Konjunkturbarometern, sågverk

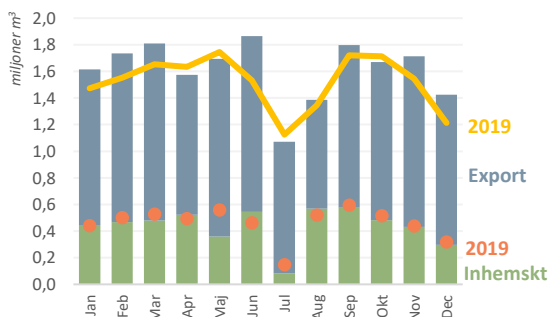
Källa: Konjunkturinstitutet

2.9 Sågverksproduktion 2020

Källa: Skogsindustrierna

2.10 Leveranser 2020, svenska sågverk

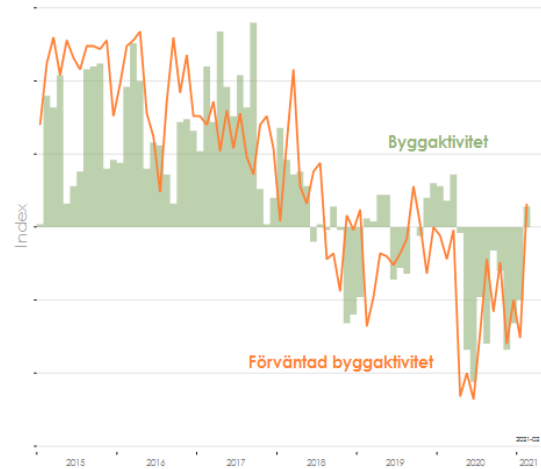

Källa: Skogsindustrierna

De stora utleveranserna har framförallt drivits av en stark efterfrågan på världsmarknaderna och en stor export. Den inhemska marknaden har istället under året minskat med fem procent. Detta beror till stor del

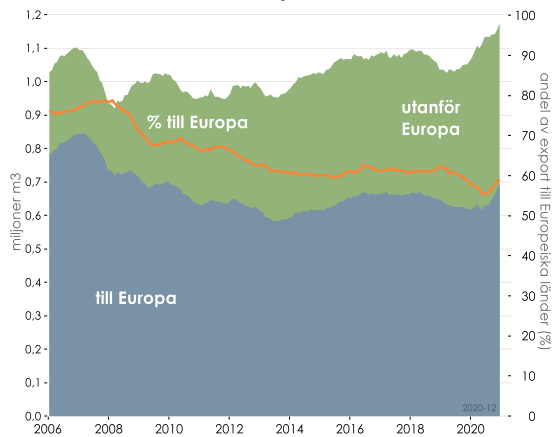
på ett minskat småhusbyggande, som i viss mån har kompensats av en ovanligt stark bygghandel.

2.11 Konjunkturindikator byggaktivitet, Sverige

Källa: Konjunkturinstitutet

2.12 Svensk trävaruexport

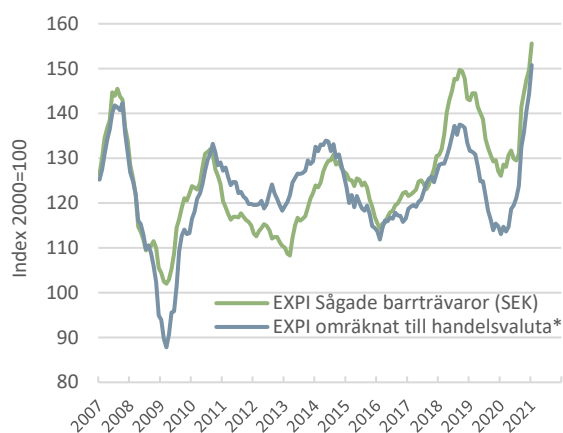
Källa: Svandata och Skogsindustrierna

Till följd av den starka världsmarknaden har svenskt exportprisindex fortsatt öka. En bidragande faktor har varit de kraftigt ökade priserna i USA och Storbritannien. Många andra regioner har funnit sig stå utan leveranser om de inte har haft möjlighet att konkurrera med de höga prisnivåerna på dessa marknader. Den allt starkare kronkurs jämfört med viktiga handelsvalutor har däremot hållit tillbaka uppgången i exportpriserna räknat i kronor. Ökade handelsvolymerna tillsammans med högre priser har lett till att exportvärdet för svenska trävaror har utvecklats positivt.

Även med de kraftiga prisökningar som skett under 2020 så är prisnivån fortfarande i nivå med vad som kunde ses under den senaste toppen 2018. I ett längre perspektiv kan man också notera att trävaror generellt sett har haft en väldigt låg prisutveckling jämfört med andra byggmaterial. Priser för betong och stål har mer än dubblats sedan 1990. Jämförelsevis har priser för trävaror varierat kraftigt

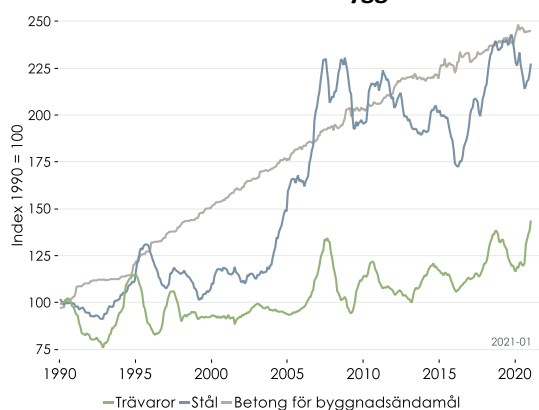
och som mest ökat med nära fyrtio procent innan det återigen vänt ned.

2.13 Trävarupris, svenskt exportprisindex

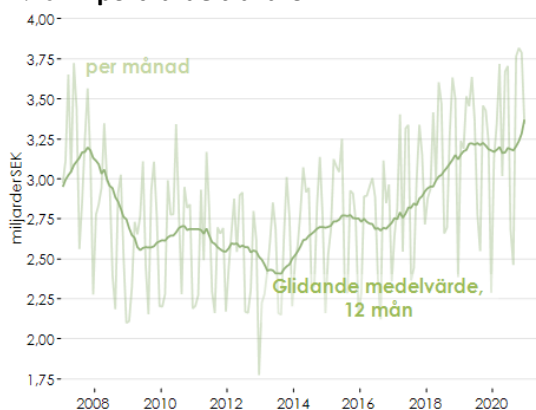
Källor: SCB och Skogsindustrierna

2.14 Prisindex för svenska byggmaterial

Källor: SCB och Skogsindustrierna

2.15 Exportvärde trävaror

Källor: SCB och Skogsindustrierna

2.16 Leveranser av trävaror 2020

	Januari - December	
Sågat och hyvlat	(1000 m ³)	Förändring jämfört med förra året
Sverige	5 259	-5%
Storbritannien	2631	5%
Tyskland	908	22%
Norge	1053	7%
Danmark	979	21%
Nederländerna	1058	16%
Övriga Europa	1 702	
Export Europa	8 332	12%
Egypten	1360	-1%
Algeriet	374	-5%
Övriga Afrika	539	
Afrika	2 273	-5%
Mellanöstern	557	10%
Kina	853	9%
Japan	803	6%
Övriga Ostasien	371	
Asien	2 027	8%
USA	845	76%
Övrigt	70	
Total Export	14 104	11%

Källa: Svandata och Skogsindustrierna

Den höga efterfrågan och de låga varulagren hos sågverken innebär att det finns ett stabilt behov av sågtimmer i närtid. I dagsläget är tillgången på sågtimmer god innanför sågverksgrindarna, men det kommer också att krävas ett stadigt tillflöde under våren. Det faktum att marknaden för pappersmassa i vissa fall minskat har dock inneburit en minskad efterfrågan på massaved under året. Hög efterfrågan på sågtimmer, men minskad efterfrågan på massaved har lett till en situation med obalanser på marknaden, och perioder med överskott av flis och massaved jämfört med normala nivåer. Under våren förväntas dock situation kunna hanteras. Om inte annat så via minskad import. Obalanserna under 2020 är framförallt av kortsiktig karaktär, och även om det skett förändringar i produktionskapaciteten för massa under året, så kommer det på medellång sikt att balanseras genom ökad kapacitet och efterfrågan för andra sortiment och kvaliteter.

Pappersmarknaden

- Svensk produktionen och export av förpackningsmaterial ökade starkt under fjärde kvartalet.
- Under pandemiåret 2020 steg produktion och export av förpackningsmaterial med tre procent.
- Grafiskt papper fortsatte att gå tillbaka under året, och föll med 15 procent.
- Totalt minskade leveranserna med två procent.
- Leveranserna till Kina av papper och kartong ökade med 16 procent.
- Under 2020 minskade produktionen av papper och kartong med fem procent globalt och i Europa och med tre procent i Sverige.

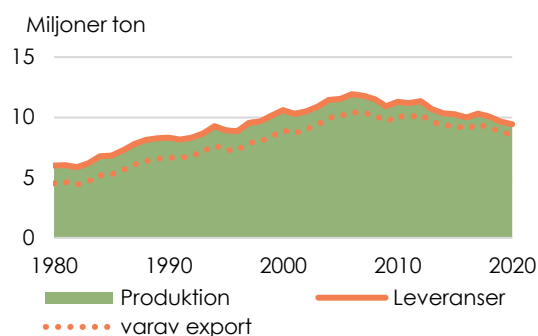
Leveranserna fortsatt att minska under 2020

De totala leveranserna var lägre 2020 än 2019. Leveranserna uppgick till 9,4 miljoner ton, vilket är en minskning med 205 000 ton eller med två procent jämfört med 2019. De totala leveranserna har gradvis minskat sedan 2007, beroende på en strukturellt minskande efterfrågan på papper. Det är främst leveranserna av grafiskt papper som minskat, men även efterfrågan på kontorspapper har över tid minskat i takt med en ökad digitalisering. Denna utveckling accelererade under pandemin förra året.

Exporten har gått tillbaka medan leveranserna till den svenska marknaden har ökat. Under året har leveranserna flukturerat, framförallt under andra och tredje kvartalet sjönk exporten jämfört med motsvarande period 2019. Under de sista månaderna har det dock skett en återhämtning. Leveranserna ökade både till den svenska marknaden och till exportmarknaden.

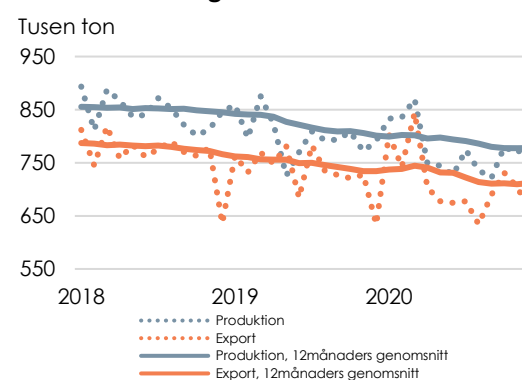
Den totala pappersproduktionen för 2020 gick tillbaka till 9,3 miljoner ton, en minskning med 280 000 ton eller tre procent jämfört med 2019. I slutet av året annonserades att tre pappersmaskiner stängs under första kvartalet 2021.

3.1 Papper årlig produktion och leveranser

Källa: Skogsindustrierna

3.2 Produktion och export av papper och kartong - månads tal och glidande 12 månaders genomsnitt

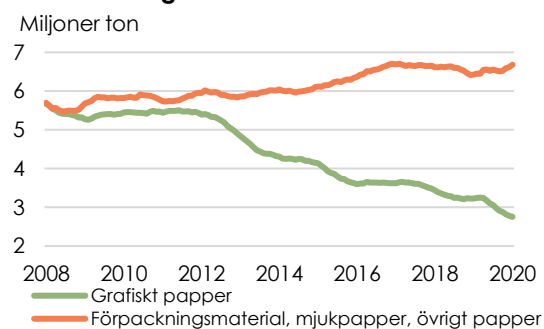

Källa: Skogsindustrierna

Grafiskt papper föll under 2020

Cirka 30 procent av de totala pappersleveranserna utgörs av grafiskt papper. Under 2020 har de gått tillbaka med nästan 15 procent till cirka 2,8 miljoner ton. Tillbakagången gäller samtliga delsegment av grafiskt papper. Produktionen har backat lika mycket. Efterfrågan på tryckpapper har krympt successivt under många år, en negativ utveckling som accelererade under pandemin.

3.3 Sveriges leveranser av papper och kartong

Källa: Skogsindustrierna

Även leveranserna av mjukpapper, som svarar för fyra procent av leveranserna, har gått tillbaka något.

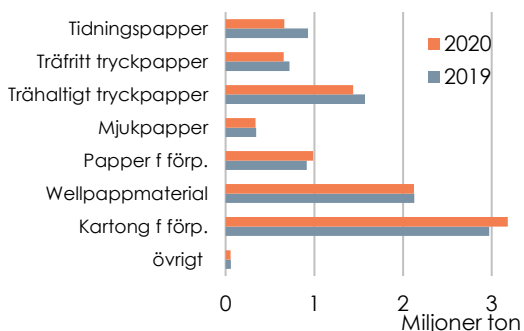
Exporten har minskat medan leveranserna till den svenska marknaden har ökat.

Förpackningsmaterial ökade under 2020

Förpackningsmaterial utgör 66 procent av de totala leveranserna. Under 2020 har de ökat med nästan fem procent till 6,3 miljoner ton. Både exporten och leveranserna till den svenska marknaden har ökat. En fortsatt ökad e-handel och användande av engångsprodukter har ökat efterfrågan. Utvecklingen är mer varierande för de olika delsegmenten, förpackningspapper och kartong för förpackningar har ökat medan leveranserna av wellpappmaterial är på samma nivå som 2019.

Leveranserna följer det globala mönstret, med en nedgång för de grafiska kvaliteterna och en mer stabil utveckling för förpackningsmaterial.

3.4 Leveranser per papperskvalitet

Källa: Skogsindustrierna

Exporten ökar starkt till Kina och USA

Det har skett en minskning av svensk export av grafiskt papper till de flesta länderna, förutom till Kina (se diagram 3.5 och tabell 3.9).

Kina är den enskilt största utomeuropeiska marknaden. Under 2020 fortsatte exporten till Kina att öka. De totala leveranserna steg med hela 16 procent och nu går cirka 6,5 procent av exporten dit. Både exporten av grafiskt papper och förpackningsmaterial har ökat, med 14 respektive 16 procent. Tre fjärdedelar av leveranserna utgörs av förpackningsmaterial och det är framförallt kartong som går till Kina.

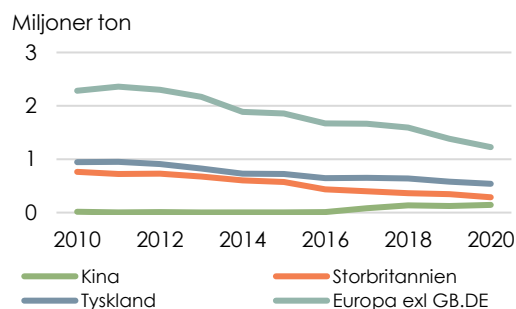
Knappt fyra procent av exporten går till USA. Även här noteras en tydlig ökning under 2020. Uppgången blev hela 20 procent. Det kan i huvudsak kopplas till en ökad efterfrågan på förpackningsmaterial.

Däremot har exporten till Europa sammantaget minskat i år. Under 2020 har det levererats 6,2 miljoner ton, en tillbakagång med fyra procent. Trots detta går fortsatt 72 procent av pappersexporten till Europa. Nedgången drivs av minskad efterfrågan på

grafiskt papper. Exporten av förpackningsmaterial har däremot ökat.

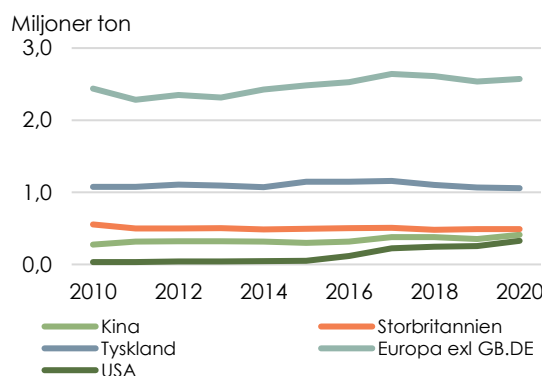
Tyskland och Storbritannien är svensk pappersindustris enskilt största marknader. Här har utvecklingen varit svag under året och de totala leveranserna har gått tillbaka med tre respektive sju procent.

3.5 Leveranser av grafiskt papper

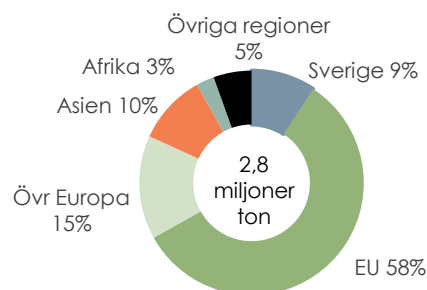
Källa: Skogsindustrierna

3.6 Leveranser av förpackningsmaterial, mjukpapper och övrigt papper

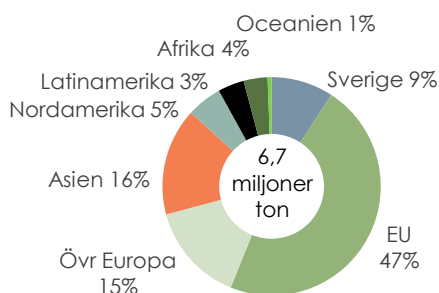
Källa: Skogsindustrierna

3.7 Leveranser av grafiskt papper

Källa: Skogsindustrierna

3.8 Leveranser av förpackningsmaterial

Källa: Skogsindustrierna

3.9 Leveranser av grafiskt papper 2020

1000 ton	förändringar jämfört med föregående år	
	ton	%
Totala leveranser	2 736	-486 -14,6
Sverige	261	-23 -7,2
Export	2 493	-445 -15,1
EU	1 629	-191 -10,5
Övr Europa	422	-71 -14,4
Afrika	73	-5 -7,0
Asien	287	-78 -21,3
Nordamerika	14	-16 -54,2
Latinamerika	52	-49 -48,7
Oceanien	17	-35 -66,8

Källa: Skogsindustrierna

3.10 Leveranser av förpackningsmaterial 2020

1000 ton	förändringar jämfört med föregående år	
	ton	%
Totala leveranser	6 290	274 4,6
Sverige	474	61 14,8
Export	5 816	213 3,8
EU	2 976	48 1,7
Övr Europa	917	-10 -1,1
Afrika	257	9 3,5
Asien	2 260	1 289 132,6
Nordamerika	341	77 29,3
Latinamerika	235	15 6,9
Oceanien	40	-5 -12,0

Källa: Skogsindustrierna

Fallande global produktion

De första preliminära uppgifterna om världens produktion av papper och kartong 2020 visar att den har minskat med fem procent jämfört med

föregående år. Även den europeiska produktionen har gått tillbaka med fem procent till 85,1 miljoner ton för 2020.

De preliminära siffrorna visar att efterfrågan på grafiskt papper föll med mer än 18 procent. Pandemin har påskyndat den strukturella nedgången. Utvecklingen har lett till att det har aviserats om nedstängning av bruk och pappersmaskiner både i Sverige och andra delar världen.

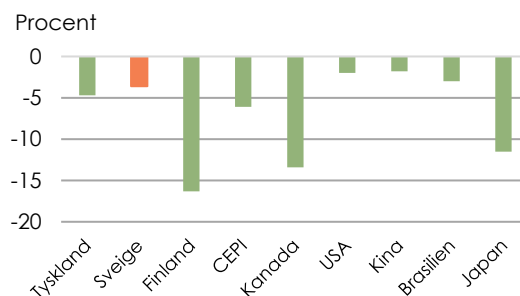
Den globala produktionen av förpackningsmaterial steg däremot under året med två procent.

Utvecklingen av pappersproduktionen i Europas länder har överlag gått tillbaka. I Tyskland, Europas största pappersproducent, har produktionen minskat med cirka fyra procent. Den finska produktionen har fallit med 18 procent och den franska med sex procent.

Utvecklingen för de stora pappersproducenterna i övriga världen varierar. Kina, världens största pappersproducent, har enligt preliminära data gått tillbaka med nästan sex procent. USA, världens näst största pappersproducent, har för 2020 minskat sin produktion med drygt två procent. Även produktionen i Kanada och Japan har gått tillbaka.

Finland, Europas tredje största producent av papper och kartong efter Tyskland och Sverige, minskade sin produktion under 2020 med totalt 18 procent. Per kvartal har den finska produktionen legat på ungefär 2 miljoner ton, vilket är en minskning med drygt 20 procent jämfört med föregående år. Under det fjärde kvartalet återhämtade sig produktionen dock något. Totalt landade produktionen 2020 på 8,2 miljoner ton. Drygt 55 procent av den finska produktionen består av grafiskt papper och det grafiska pappret minskade med 25 procent under 2020 till 4,5 miljoner ton. Produktionen av förpackningsmaterial var så gott som oförändrad, det vill säga 3,7 miljoner ton.

3.11 Global procentuell förändring av produktion

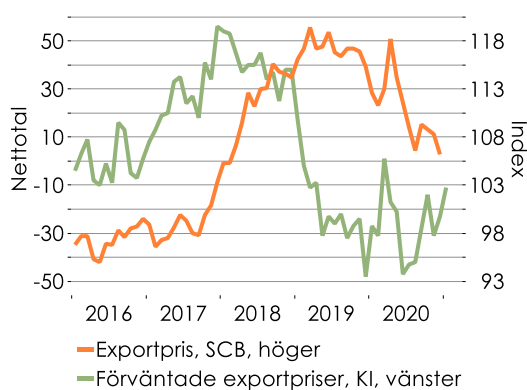
Källa: CEPI

Prisutveckling för papper

Prisutvecklingen på pappers- och kartongprodukterna liksom växelkursens utveckling har stor betydelse för lönsamheten hos bruken.

Enligt SCB:s exportprisindex minskade exportpriserna under hela 2020. Priserna har fallit med nästan elva procent sedan årets början och med 5,5 procent i genomsnitt sedan 2019. En del av nedgången följer av att kronan stärktes mot dollarn med i genomsnitt nästan tre procent. De flesta priserna på den internationella marknaden prissätts i dollar.

3.12 Prisutveckling export

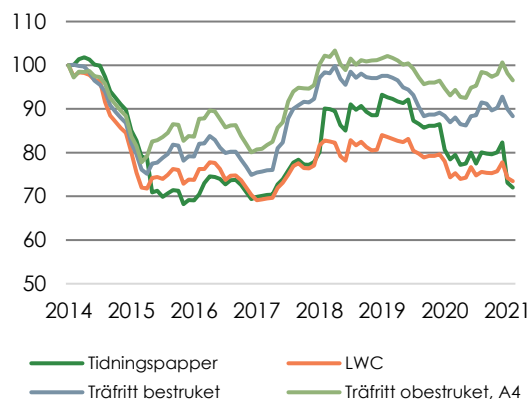
Källa: Konjunkturinstitutet och SCB

Prisutvecklingen i Tyskland får tjäna som indikator på prisutvecklingen i lokal valuta för svenska exportleveransers. Prisutvecklingen kan se annorlunda ut på andra viktiga marknader såsom Storbritannien, USA och Kina. Även för enskilda kvaliteter från ett företag kan prisutvecklingen vara annorlunda än den generella bild som ges här. Av de kvaliteter som ingår i segmentet lyfts här ett axplock.

Priserna för de olika grafiska kvaliteterna har varit under press sedan mitten av 2020 och har fortsatt sin nedgång i början av 2021 och är nu på historiskt låga nivåer. Det har varit prisnedgångar för samtliga kvaliteter på mellan en och tio procent. Detta kan kopplas till den minskade efterfrågan och exporten till Europa på grafiskt papper, vilken fortsatte under det fjärde kvartalet.

3.13 Priser, grafiskt papper, dollar

Index 2014=100

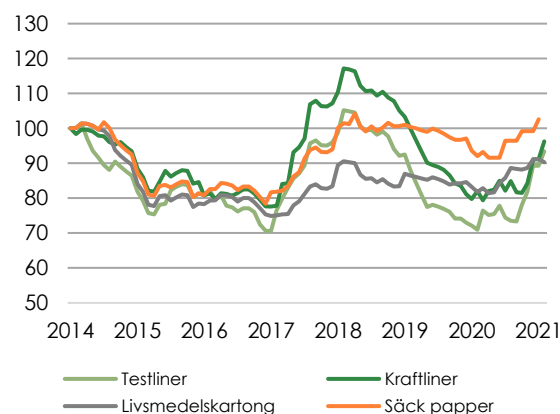
Källor: Fastmarkets RISI och Skogsindustrierna

Priserna på förpackningsmaterial har under de senaste åren haft en svag utveckling. Under 2019 var prisutvecklingen mer stabil, men under 2020 har priserna för de olika kvaliteterna stigit, om än dock från låga nivåer. Ökningstakten varierar för olika kvaliteter på mellan sju och tjugo procent. Testliner och fluting, som används för tillverkning av wellpapp, har haft en stark ökning under senare hälften av 2020, bland annat på grund av en ökad efterfrågan.

Det finns olika indikationer på att priserna kan komma att öka under första kvartalet 2021, bland annat tyder Konjunkturinstitutets barometer på det (se diagram 3.12).

3.14 Priser, förpackningsmaterial, dollar

Index 2014=100

Källor: Fastmarkets RISI och Skogsindustrierna

Fallande exportvärden

Exportvärdet av papper och kartong var under 2020 sex procent lägre än 2019 och uppgick till 80,4 miljarder 2020. Nedgången beror dels på att exportvolymerna minskade med tre procent under året, dels på att exportpriset i svenska kronor föll med cirka fem procent, vilket alltså i stor

utsträckning berodde på att kronans växelkurs stärktes.

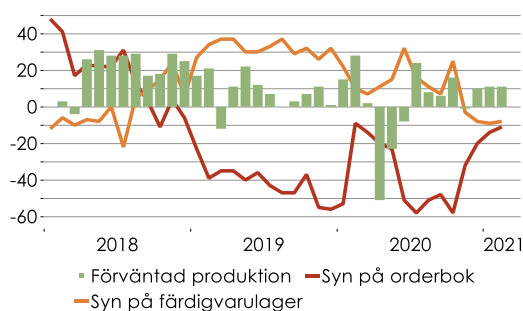
Konjunkturinstitutets barometerindikator

Konjunkturinstitutets barometerindikator för pappersindustrin låg under större delen av 2020 under sitt historiska genomsnitt (se diagram 3.15). I oktober 2020 började indikatorn att stiga.

Uppgången följer främst av att omdömet om orderstockarnas storlek är betydligt mindre dystert än tidigare. Värdet är dock fortsatt negativt vilket innebär att företagen sammantaget tycker att orderstocken är för liten.

Uppgången följer dessutom av att synen på färdigvarulagren förbättrats. Den positiva bilden på kommande produktion består. Det är fler företag som förväntar sig en ökning av produktionen de kommande tre månaderna än det motsatta.

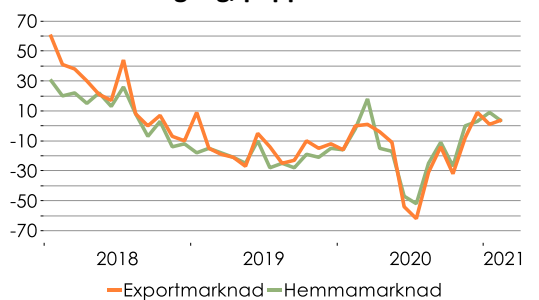
3.15 Delkomponenterna i den sammanvägda barometern

Källor: SCB och Macrobond

Företagen har en ljusare syn både vad gäller orderingen på export- och hemmamarknaden.

3.16 Ordergång, pappersindustrin

Källa: Skogsindustrierna/Industriarbetsgivarna, Macrobond

Massamarknaden

- Stark återhämtning av exporten av kemisk massa under slutet av året. Exportuppgången är bred.
- Totalt steg exporten med tre procent under 2020 medan produktionen av marknads massa var på samma nivå som under 2019.
- Exporten till EU ökade under 2020.
- Leveranserna till Kina minskade, men är fortsatt den enskilt största marknaden.
- Exporten till USA fördubblades, men är fortsatt låg.
- De globala massapriserna för blekt barsulfat steg i slutet av året, årstakten var 14 procent i januari 2021.
- Globalt har produktion och leveranser av marknads massa ökat.

Efterfrågan på massa drivs av efterfrågan på papper och kartong.

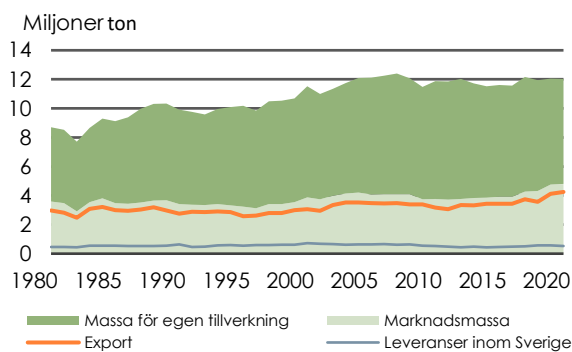
Det mesta av den svensktillverkade massan används i produktionen av papper och kartong. I dagsläget används även en liten del för textiltillverkning. Cirka 60 procent används i den egna pappersproduktionen (se diagram 4.1) och kallas integrerad massa. Resterande cirka 40 procent säljs vidare och kallas då för marknads massa. Cirka 90 procent går på export till andra pappersproducerande länder.

Efterfrågan av svensk massa styrs alltså nästan uteslutande av efterfrågan på papper och kartong. Det finns två olika typer av massa; kemisk massa och mekanisk massa. Den kemiska massan används till kartonger, medan den mekaniska massan används till papper. Den gradvis minskade efterfrågan och produktionen av grafiskt papper har medfört att även efterfrågan och produktionen av mekanisk massa har minskat (se diagram 4.2). Cirka 75 procent av produktionen utgörs av kemisk massa.

Sammantaget var den totala produktionen av massa, marknads massa och massa för eget bruk under 2020 ungefär på samma nivå som under 2019. Tittar man på de olika delarna av massa var det däremot stora skillnader. Den kemiska massan ökade med två procent totalt, drivet av ökningen i produktionen och efterfrågan på kartonger. Mekanisk massa minskade däremot med sju procent, vilket alltså följde av den minskade efterfrågan och produktionen av grafiskt papper (den föll med 14 procent). Under de senaste månaderna har produktionen legat på en stabil men låg nivå, däremot har produktionen av kemisk massa ökat de senaste tre månaderna.

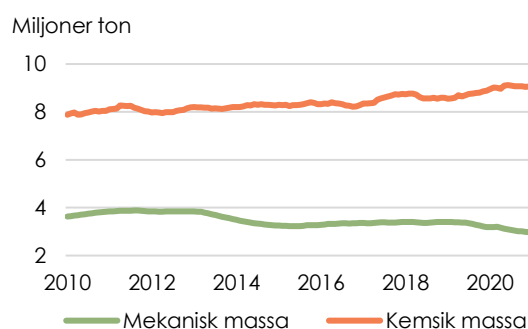
Den minskande efterfrågan på grafiskt papper och därmed mekanisk massa har lett till en del kapacitetsneddragningar under 2020 och 2021. Kapaciteten för produktion av grafiskt papper minskar därmed med ca en miljoner ton. Efterfrågan på mekanisk massa förväntas i och med detta också minska under 2021 med cirka en miljon ton. I ett kortare perspektiv kommer därmed också virkesmarknaden att påverkas och efterfrågan av massaved att sjunka med ca 2,5 miljoner kubikmeter. Framtiden ser dock ljus ut, inte minst den ökade e-handeln leder till en ökad efterfrågan på förpackningsmaterial. Globalt förväntas dessutom en ökande efterfrågan på hygienartiklar och andra mjukpapper som delvis tillverkas av kemisk massa. Nya pappersmaskiner och massalinjer förväntas starta under 2023, därmed bör även marknaden för massaved vara balanserad.

4.1 Årlig produktion av marknads massa och integrerad massa

Källa: Skogsindustrierna

4.2 Produktion av mekanisk och kemisk massa, rullande 12 månader tal

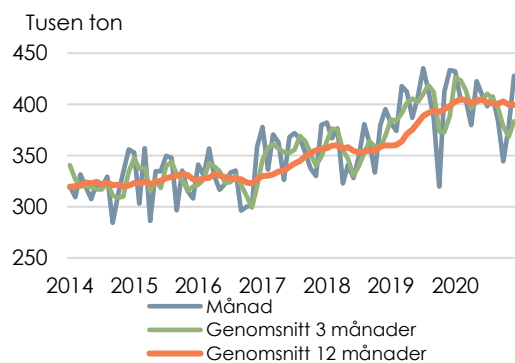
Källa: Skogsindustrierna

4.3 Massproduktion

tusen ton	total	%	marknads- massa	%
Blekt sulfat barr	4 639	3,9	3 418	1,0
Övrig kemisk massa	4 417	-0,1	937	-1,8
Kemisk massa	9 057	1,9	4 355	0,4
Mekanisk och halvkemisk massa	2 977	-6,8	437	-1,1
Totalt massa	12 034	-0,4	4 792	0,2

Källa: Skogsindustrierna

4.4 Produktion av marknadsmassa

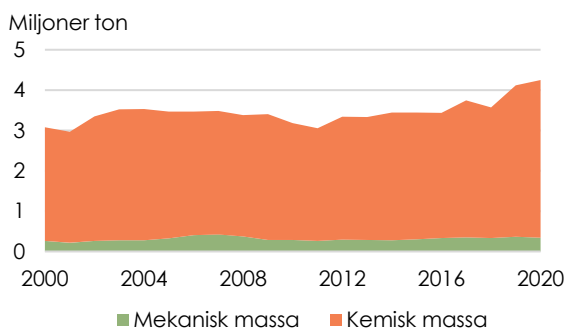

Källa: Skogsindustrierna

Leveranser – positiv utveckling

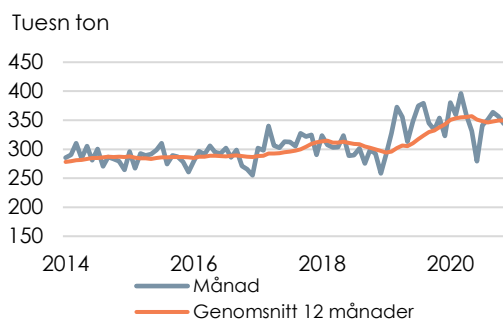
Exporten och även produktionen av marknadsmassa har pendlat under året men under det fjärde kvartalet har den stabiliserats. Den totala exporten har för kvartalet igenomsnitt ökat med åtta procent. För 2020 har exporten stigit med tre procent till 4,8 miljoner ton (se diagram 4.7). Främst är det kemisk massa som exporteras (se diagram 4.5).

4.5 Årlig export av marknadsmassa, kemisk och mekanisk

Källa: Skogsindustrierna

4.6 Sveriges export av marknadsmassa, totalen

Källa: Skogsindustrierna

Leveranser till olika marknader

Den största exportmarknaden för svensk marknadsmassa är EU. Under året har leveranserna pendlat, men i stort har de följt nivåerna för 2019. Dock har det skett en uppgång under det sista kvartalet och totalt för 2020 har exporten stigit med drygt tre procent.

Till Tyskland levereras 13 procent av den svenska massan. Leveranserna utvecklades svagt under det tredje kvartalet, men vände sedan uppåt. De totala massaleveranserna till Tyskland har stigit med drygt en procent under 2020. Leveranserna följer utvecklingen av produktionen i den tyska pappersindustrin, det vill säga en uppgång under det fjärde kvartalet.

Storbritannien är också en viktig marknad för svensk massaexport. Totalt för i år har leveranserna gått tillbaka fyra procent. Under årets sista månader har dock leveranserna ökat, vilket troligen hänger samman med en stabilisering av den brittiska produktionen av papper och kartong. Under årets sista månader har den brittiska produktionen av papper och kartong återhämtat sig.

Drygt 16 procent av leveranserna går till Kina. Det gör landet till den enskilt största marknaden för svensk massa. Leveranserna har svängt rejält fram och tillbaka under hela året. De totala leveranserna slutade med en minskning med tre procent. Efterfrågan på både massa och papper är för närvarande stor i Kina. Detta beror sannolikt på det införda stoppet av importerat returpapper till Kina, vilket lett till fiberbrist.

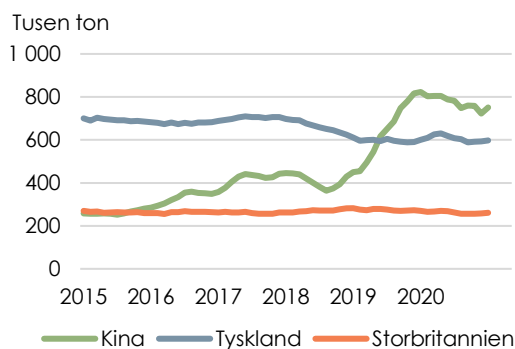
Exporten till USA, har nästan fördubblats under året. Från en blygsam nivå till dagens 225 000 ton. Drygt fem procent av exporten går nu till USA.

4.7 Massaleveranser 2020

tusen ton	Leveranser	förändring jämfört med föregående år	
		tusen ton	%
Sverige	534	96,3	-6,9
EU	2 185	71,1	3,4
Tyskland	598	9,1	1,5
Italien	333	-38,3	-10,3
Frankrike	276	12,2	4,6
Övriga Europa	533	9,5	1,8
Storbritannien	260	-10,8	-4
Afrika	57	18,3	47,8
Asien	1 196	-90,5	-7
Kina	751	-27,6	-3,5
Indien	129	-48,6	-27,4
Nordamerika	225	108,4	93,3
Latinamerika	23	4,2	22,3
Oceanien	31	12,3	64,1
Total export	4 250	133,3	3,2
Totala leveranser	4 784	93,7	2

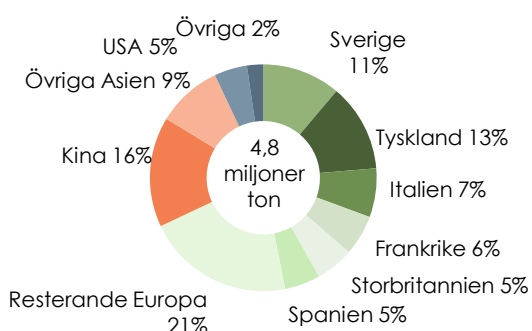
Källa: Skogsindustrierna

4.8 Svensk massaexport till Kina, Storbritannien och Tyskland, rullande 12 månaders tal

Källa: Skogsindustrierna

4.9 Massaleveranser per marknad 2020

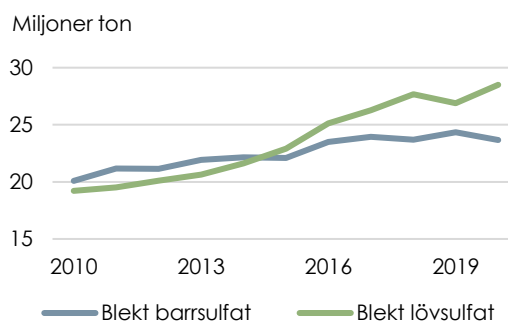
Källa: Skogsindustrierna

Global utveckling

För 2020 har den globala produktionen av blekt sulfatmassa för försäljning på marknaden stigit med två procent till 52 miljoner ton. Under årets sista

kvartal har produktionen vänt uppåt igen. Nästan 55 procent utgörs av blekt lövsulfat och produktionen har ökat med sex procent till 28,5 miljoner ton. Däremot har produktionen av blekt barrsulfat gått tillbaka med två procent till 23,7 miljoner ton för 2020. Den svenska produktionen av marknads massa har behållit sin andel av världens massaproduktion. Mer än 14 procent av den blekta barrsulfatmassa som når marknaden tillverkas av de svenska bruken.

4.10 Global massaproduktion av blekt sulfatmassa

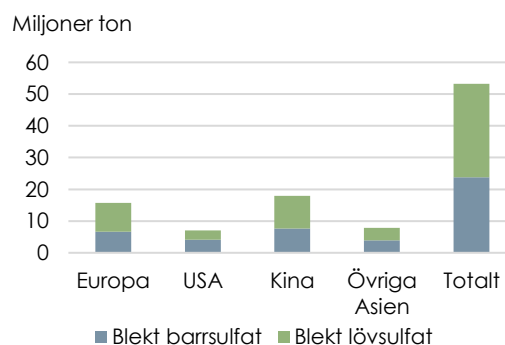

Källa: Skogsindustrierna

Globala leveranser ökar

Under året har de globala leveranserna av blekt sulfatmassa ökat med två procent till 53 miljoner ton. Leveranserna av blekt lövsulfatmassa har haft en uppgång med sju procent medan leveranserna av barrsulfatmassa har minskat med tre procent. Totalt har leveranserna till Europa gått tillbaka med dryga fem procent till 5,8 miljoner ton. Däremot har de globala leveranserna till USA ökat med hela 21 procent, dock från en låg nivå. Under 2020 levererades 2 miljoner ton. En möjlig förklaring till ökningen är att USA:s produktion av förpackningsmaterial och mjukpapper har ökat. Under 2020 levererades 2 miljoner ton. Under året har leveranserna till Kina stigit med tio procent och var nästan 11 miljoner ton.

4.11 Globala massaleveranser

Källa: EPIS

Utvecklingen av massapriser

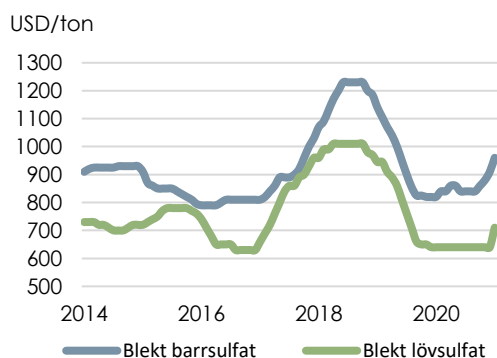
Prisutvecklingen kan se annorlunda ut på olika marknader. De kan variera mellan länder och för enskilda kvaliteter. Från ett företag kan prisutvecklingen också avvika från den generella

bilden. Så det är inte självklart att det finns en ensidig bild av prisutvecklingen av massapriset.

Under de första nio månaderna 2020 var massapriserna stabila. Men sedan september har genomsnittspriset på blekt barrsulfat stigit med 14 procent eller 120 dollar till 960 USD i januari. Även genomsnittspriset på blekt lövsulfatmassa steg i januari med tio procent sedan december till 710 USD per ton, i svenska kronor har priset gått ner på grund av att kronan stärkts mot dollarn. Under samma period var motsvarande ökning av exportpriset i svenska kronor sju procent.

Det finns indikationer på prisökningar de kommande månaderna. En bidragande orsak kan vara nedgången i leveranserna av blekt barrsulfatmassa i slutet av det fjärde kvartalet, med oförutsedda stopp vid kanadensiska bruk. Detta resulterade i en lägre tillgång på massa.

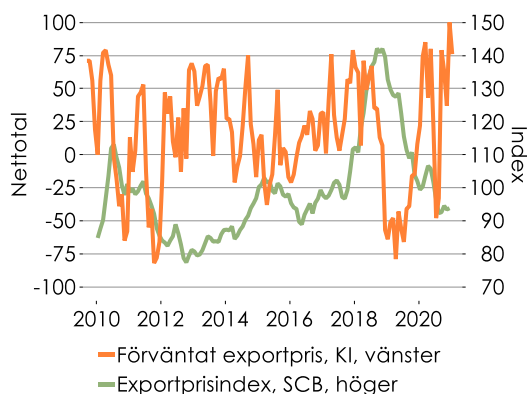
4.12 Prisutveckling

Källa: Fastmarkets RISI

SCB exportprisindex visar att exportpriserna har fallit under hela 2020. Priserna har minskat med åtta procent sedan årets början och i genomsnitt med hela 16 procent under 2020 jämfört med 2019. Trots en ökad export med tre procent minskade exportvärdet av massa under 2020 med tio procent jämfört med 2019, och var 23,2 miljarder kronor.

4.13 Förväntad prisutveckling och prisindex för massa

Källor: Konjunkturinstitutet, SCB och Macrobond

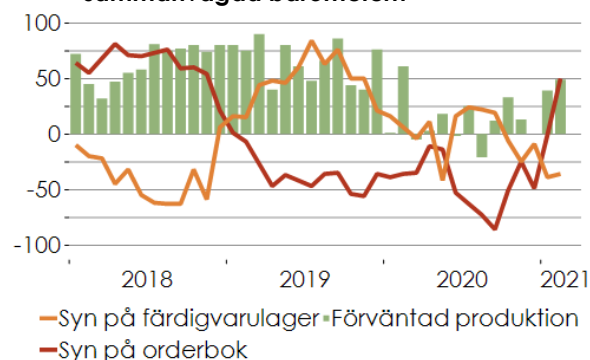
Tydligt förbättrat stämningssläge

Den sammantagna konfidensindikatorn som görs av Konjunkturinstitutet är ett snitt av nulägesomdömet av orderstocken, nulägesomdömet av färdigvarulager samt förväntad produktionsvolym. Indexet föll under våren men sedan oktober har det skett en tydlig förbättring. I början av 2021 är stämningssläget bättre och är nu över det historiska genomsnittet.

Sedan september har synen på orderstocken förbättrats, och synen var i februari för första gången sedan mitten av 2019 positiv igen.

Det förbättrade stämningssläget följer även av en mer positiv syn på framtida produktion. Även företagets syn på färdigvarulagren har förbättrats, vilket också stämmer överens med de aktuella lagren.

4.14 Delkomponenterna i den sammanvägda barometern

Källor: Konjunkturinstitutet och Macrobond

Appendix

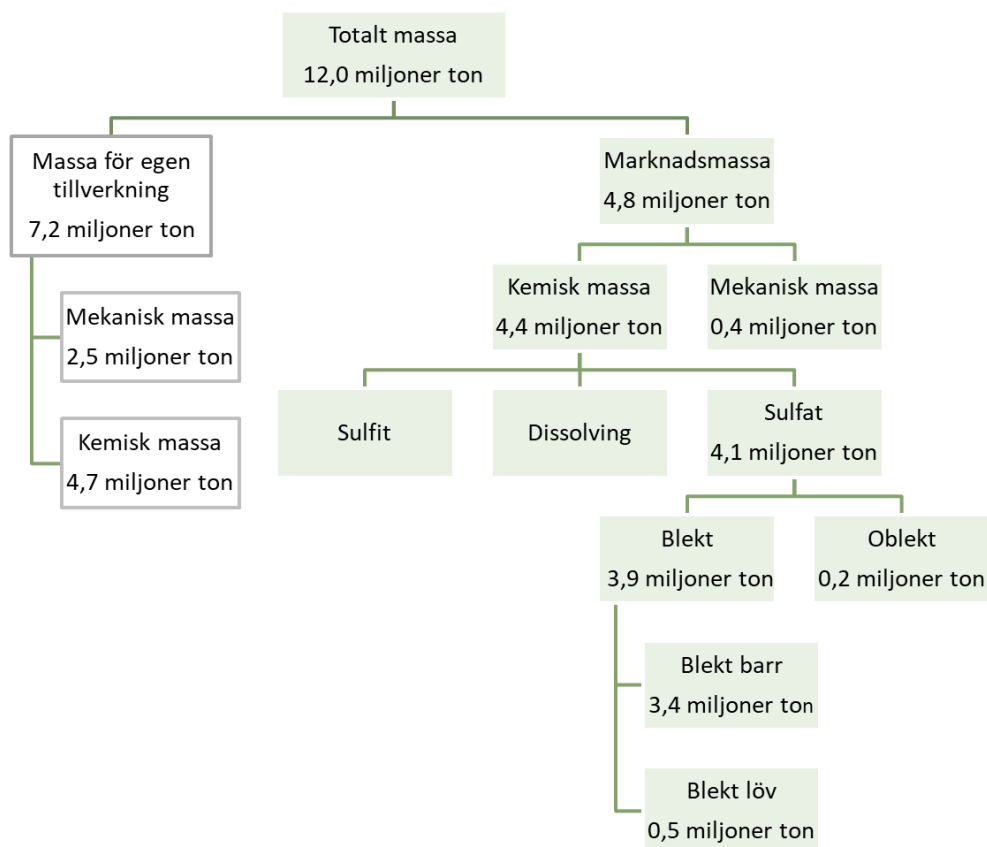
Produktion av papper och kartong - 2020

1000 ton	Produktion	Förändring jämfört med föregående år	
		tusen ton	%
Tidningspapper	707	-182	-20,5
Träfritt tryckpapper	670	-77	-10,3
Trähaltigt tryckpapper	1409	-209	-12,9
Grafiskt papper	2786	-468	-14,4
Mjukpapper	356	0	-0,2
Förpackningspapper	924	-6	-0,6
Wellpappmaterial	2179	68	3,2
Kartong för förpackning	3034	130	4,4
Förpackningsmaterial	6137	192	3,2
Övrigt papper	54	-7	-11
Totalt papper och kartong	9333	-283	-2,9

Massaproduktion 2020

tusen ton	total	marknads-		%
		%	massa	
Blekt sulfat barr	4 639	3,9	3 418	1,0
Övrig kemisk massa	4 417	-0,1	937	-1,8
Kemisk massa	9 057	1,9	4 355	0,4
Mekanisk och halvkemisk massa	2 977	-6,8	437	-1,1
Totalt massa	12 034	-0,4	4 792	0,2

Flödesschema svensk massaproduktion januari-december 2020

Flödesschema svensk pappersproduktion januari-december 2020

